GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Gazi

1926

BAŞLANGIÇ PİYANO EĞİTİMİNDE DÖRT EL ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARI VE MOTİVASYONUNA YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Nilder Atalay

YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MAYIS, 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Nilder

Soyadı : Atalay

Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

İmza :
Teslim Tarihi : …/…./2019

TEZİN

Türkçe Adı: Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Başarı ve Motivasyonuna Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

İngilizce Adı: Beginner Level Piano Education – Four-Hand Practice and Student Success- Teacher and Student Opinions

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Nilder ATALAY

İmza :.....

JÜRİ ONAY SAYFASI

Nilder ATALAY tarafından hazırlanan "Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Başarı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Selmin TUFAN ……

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: ……

Üye: ……

Tez savunması Tarihi:

Bu Tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü …….

TEŞEKKÜR

Bu çalışma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır. Tez, Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Motivasyonu ve Başarı Üzerindeki Etkisinin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Açısından İncelenmesini kapsamaktadır. Konu ile ilgili olarak araştırmalarımda maddi-manevi her türlü desteği sunan sevgili aileme ve arkadaşlarıma, benim bu yolda ilerlememi sağlayan ve çalışmalarımın her aşamasında yardımlarını hiç esirgemeyen değerli öğretmenlerim Prof. Selmin TUFAN, Prof. Enver TUFAN, Prof. Ülkü ÖZGÜR'e ve Dr. Salih AYDOĞAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

BAŞLANGIÇ PİYANO EĞİTİMİNDE DÖRT EL ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARI VE MOTİVASYONUNA YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Nilder Atalay

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Mayıs, 2019

ÖZ

Bu araştırma ile başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin, öğrencinin öğrenim sürecine katkıları ve piyanoyu dört el çalışmaları desteğiyle öğrenmenin, öğrenci üzerindeki kalıcılığını ve öğrencinin motivasyonuna olan etkilerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu araştırma, genel öğretim teknikleriyle piyano öğretilen öğrencilerde, öğretimin, dört el çalışmalarıyla bir bütün haline getirilmesinin, öğrencinin motivasyonuna ve genel teknik ve teorik bilgilerin kalıcılığına olan olumlu etkilerinin, piyano öğretmeni tarafından farkına varılması açısından önemlidir. Bu çalışmada, başlangıç piyano eğitiminin, dört el çalışmaları destekli öğretiminin öğrencinin piyano çalma becerisine etkilerinin saptanması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, dört el çalışmaları sonucunda, başlangıç piyano eğitimi alan öğrencilere, öğretmenleri eşliğinde bilişsel ve davranışsal beceri anketi uygulanmış olup, öğretmenlerinin de bu konuda görüşleri alınmıştır. Çalışmanın sonucunda, başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmalarının öğrenci başarısını ne derece arttırdığı ve öğrencinin motivasyonunu ne şekilde etkilediği saptanmış olup, piyano öğretiminde dört el çalışmalarının, teknik ve teorik bilgilerin akılda kalıcılığı açısından da ne şekilde etkili olduğu belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Eğitim, Müzik Eğitimi, Piyano Eğitimi, Müzik ve Zeka, Piyano Eğitimcisi, Dört El Piyano, Motivasyon, Başarı

Sayfa Adedi : 75

Danışman : Prof. Selmin TUFAN

BEGINNER LEVEL PIANO EDUCATION - FOUR-HAND PRACTICE AND STUDENT SUCCESS - TEACHER AND STUDENT OPINIONS

(M.A Thesis)

Nilder Atalay

GAZİ UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

May, 2019

ABSTRACT

This study elaborates piano education through four-hand practice at beginner level and aims to demonstrate the impact of this training technique both on student's learning process and motivation as well as the sustainability of such training outcomes. This study is critical in the sense that it shall raise piano instructor's awareness of the positive impacts on the sustainability of basic techniques and of theoretical knowledge, including student's motivation when, taking into consideration students that are handled with generic teaching techniques, education is integrated with four-hand practice. Study also seeks to identify the impacts of piano education supported with four-hand practices on the student's performing capabilities in beginner level piano education. Within this scope, following four-hand practices students to receive beginner-level piano training will be asked to take part in a cognitive and behavioral skills questionnaire, accompanied by their instructors, who shall also share their views regarding the matter. Once complete, the study shall demonstrate the impact of four-hand practice in piano education on student's success and motivation as well as define the mechanism and the role of such practices on the mnemonic sustainability of technical and theoretical knowledge

Key Words : Education, Music Education, Piano Education, Music and Intelligence, Piano Educator, Four-Hand Piano, Motivation, Success

Number : 75

Supervisor : Prof. Selmin TUFAN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU ..... **i**

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ..... **ii**

JÜRİ ONAY SAYFASI ..... **iii**

TEŞEKKÜR ..... **iv**

ÖZ ..... **v**

ABSTRACT ..... **vi**

İÇİNDEKİLER ..... **vii**

ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **x**

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ ..... **xii**

BÖLÜM I **1**

GİRİŞ **1**

1.1. Problem Cümlesi 3

1.2. Alt Problemler 3

1.3. Araştırmanın Amacı 4

1.4. Araştırmanın Önemi 4

1.5. Varsayımlar 4

1.6. Sınırlılıklar 4

1.7. Tanımlar 5

BÖLÜM II **6**

KAVRAMSAL ÇERÇEVE **6**

2.1. Eğitim ve Öğretimin Tanımı 6

2.2. Sanat Eğitimi 7

2.2.1. Fonetik Sanat 8

2.2.2. Plastik Sanat 8

2.3. Müzik Eğitimi 9

2.4. Müziğin Zekâ Gelişimine Etkisi 11

2.5. Çalgı Eğitimi 12

2.6. Piyano 13

2.7. Piyano Eğitimi 13

2.8. Piyano Eğitiminin Faydaları 14

2.9. Piyano Eğitimcisi 16

2.10. Piyano Eğitiminde Motivasyon 17

2.11. Piyano Eğitiminde Dört El 18

2.12. Türkiye'de Piyano Eğitiminde En Çok Kullanılan Metotlar 22

2.13. Türkiye'de Piyano Eğitiminde Yararlanılan Dört El Metot ve Kaynakları 22

BÖLÜM 3 ..... **23**

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR **23**

3.1. İlgili Araştırmalar 23

BÖLÜM IV **26**

YÖNTEM **26**

4.1. Araştırma Modeli 26

4.2. Evren ve Örneklem 26

4.3. Verilerin Toplanması 27

4.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlenmesi 27

BÖLÜM V 28

BULGULAR VE YORUM 28

5.1. Öğretmene Uygulanan Ankete Yönelik Bulgu ve Yorumlar 28

5.2. Öğrenciye Uygulanan Ankete Yönelik Bulgular 40

BÖLÜM VI 51

SONUÇ VE ÖNERİLER 51

6.1. Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Başarı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi ile İlgili Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 51

6.2.Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Başarı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi ile İlgili Öğrencilerin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 52

6.3. Öneriler 54

KAYNAKLAR 55

EKLER 58

Ek 1. Öğretmen Anketi 59

Ek 2. Öğrenci Anketi 60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Öğretmenlerin dört el piyano çalıştırma sıklığı dağılımı 28
Şekil 2. Başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin piyano öğretimine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 29
Şekil 3. Dört el piyano eğitiminin çocukların müzikal gelişimine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 30
Şekil 4. Dört el piyano eğitiminin çocukların ritmik gelişimine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 31
Şekil 5. Dört el piyano eğitiminin çocuklarda hatasız çalmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 32
Şekil 6. Dört el çalışmalarının öğrencilere kazandırılmak istenen müzikal davranışların ve öğretilmek istenen teknik bilgilerin akılda kalıcılığına etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 33
Şekil 7. Dört el çalışmalarının öğrencinin derse gelme isteğini(motivasyonunu) arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 34
Şekil 8. Dört el çalışmalarının, öğrencinin piyano çalmaya olan hevesini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları 35
Şekil 9. Dört el çalışmalarının, öğrencinin dikkatini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı 36
Şekil 10. Dört el çalışmalarının, bilişsel ve davranışsal piyano becerilerini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı 37
Şekil 11. Dört el eğitiminin çocukların piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı 38
Şekil 12. Dört el eğitiminin, çocukların hızlarına, gelişme ve ilerleme düzeylerine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı 39
Şekil 13. Öğrencilerin dört el piyano çalışma sıklığına ait dağılımı 40
Şekil 14. Dört el çalışmalarının, piyano eğitimindeki başarıya etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı 41

Şekil 15. Dört el çalışmalarının motivasyon üzerindeki etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı 42
Şekil 16. Dört el çalışmalarının ritimsel yönden etkileri üzerine öğrenci görüş dağılımı 43
Şekil 17. Dört el çalışmalarının piyano çalmaya olan isteği arttırmasına yönelik öğrenci görüş dağılımı 44
Şekil 18. Dört el çalışmalarının müzikal yönden gelişime etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı 45
Şekil 19. Dört el çalışmalarının teknik açıdan karşılaşılan etkilerine yönelik öğrenci görüş dağılımı 46
Şekil 20. Dört el çalışmalarının piyano çalmaya olan özgüven artışındaki etkilerine yönelik öğrenci görüş dağılımı 47
Şekil 21. Dört el çalışmalarının piyano çalmadaki dikkati arttırmasına yönelik öğrenci görüş dağılımı 48
Şekil 22. Dört el çalışmalarının hatasız çalma oranına etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı 49
Şekil 23. Dört el çalışmalarının piyanoda ilerleme hızına ve piyano çalmadaki başarısına etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı 50

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ

%	Yüzde
S	Sayfa
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çağlar boyunca geleneksel eğitim yaklaşımları, eğitimin yaşama hazırlık olduğunu dile getirmiştir. Eğitim, bedene ve ruha, yetenekli olduğu mükemmelliği vermektir (Platon). Oysaki yaşama hazırlıktan öte eğitim, yaşamın ta kendisidir. Ülkemizde en çok bilinen ve yaygın olarak kullanılan eğitim tanımı; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istenilir yönde değişiklik meydana getirme süreci olarak ifade edilir. Eğitim bireyi geliştirir ve hayata hazırlar. Olaylara farklı bir boyutla, farklı pencerelerden bakabilmeyi, olaylara karşı hep bir sonraki hamleyi düşünmemizi ve bu sayede de daha sağlıklı kararlar alabilmemizi sağlar. Eğitim sonucunda bireylerin davranışlarında bazı değişimler meydana gelir, bu değişimler istenilir yönde olmalıdır. Her eğitimin olduğu gibi müzik eğitiminin de insan hayatı üzerinde çok büyük bir rolü vardır ve bireyin kendini geliştirmesine yardımcı olan en güzel yollardan bir tanesidir.

Müzik; duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür (Uçan 1997, s. 10). Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun, ayrım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta, herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir "insanca yaşam" için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1997, s. 31).

Bir şarkıyı söylerken ya da bir çalgı çalarken hissettiklerimizi, farklı şekillerde karşımızdakine yansıtabilmemizin en etkili yöntemlerinden biridir müzik. Gündelik yaşantımız, kendimizi ifade etme biçimlerimiz, insanlarla olan ilişkilerimiz ve motivasyonumuz üstünde müziğin büyük rolü vardır.

Günümüzde, geçmiş yıllara kıyasla, erken yaşta piyano eğitimi almaya başlayan çocukların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Erken yaşta piyano eğitimine başlamak, çocuklarda zihinsel gelişimi olumlu bir şekilde ileriye taşımaktadır. 4-6 yaşları arasında piyano çalmaya başlayan çocukların düşünsel gelişimi diğer çocuklara göre daha hızlı bir artış göstermekte ve bu durum çocukların matematik ve fen derslerinde olmak üzere daha pek çok alanda başarılı bir performans göstermelerine yardımcı olmaktadır.

Çalgı eğitimi içerisinde önemli bir yeri olan piyano; sürekli olarak akort yapılmayı gerektirmeyen, sistematik olarak kolay öğrenilebilen ve ellerin tuşların üzerine konulduğu andan itibaren ses üretilebilen bir çalgı olması yanında, öğrencilerin motivasyonunu ve öğrenme isteğini arttıran bir özelliğe de sahiptir. Piyano çalma; duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan psiko-motor davranış biçimidir (Tufan, 2000, s.106).

Çalgı eğitimine yeni başlayacak olan küçük yaştaki bireyler için uygun görülen çalgılardan birisi piyanodur. Piyano öğretiminin genel amacı öğrencinin genel müzik anlayışı, müzik sevgisi ve zevkini geliştirmektir. Piyano eğitimi, müziğe yeni başlayan bir birey için temel başlangıç olarak kabul edilir. Piyanoda başlangıç seviyesinin ardından, orta düzeydeki bir seviyeye gelip, temeli sağlam oluşturduktan sonra hiçbir zorluk ve sıkıntı yaşamadan başka bir çalgı eğitimine başlanabilir.

Piyano eğitiminde eserler, birbirinden farklı pek çok yöntem ile çalınabilir. Bunlardan biri her çalgıda uygulanabilen düet yöntemidir. Piyanoda düet-dört el yöntemi, her aşamasında ve her seviyede öğrenciye, başarı, motivasyon ve teknik çalgı becerisi anlamında büyük katkı sağlamaktadır.

Dört el piyano eserleri çalınırken dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır. Ritmik beraberlik, karşılıklı etkileşim, müzikal uyum, hatasız çalma vb. davranışların bu süreçte kazanılmış olması, hedeflenen ilerlemeyi sağlaması açısından çok önemlidir. Öğrenciler bu süreçte, olması gerekenden daha dikkatli, kontrollü ve sabırlı olmalıdır.

Clark'a göre (1992) göre piyano düetleri, piyano derslerinin başlangıcından itibaren öğrenciye öğretilmelidir. Öğretmen ile çalınan ilk düetler öğrenciye zengin bir müzikal tecrübe kazandıracaktır. Öğretmen ilk önce eşlik bölümünü tek başına çalmalı ve öğrenciye renk, armoni ve stil konusunda yeni fikirler vermelidir. Bir eseri öğretmeninin eşliğinde çalarken, öğrenci eser içerisinde hatalı çaldığı bölümleri tekrar çalmaya kalkmayacak veya

durup o bölümleri düzeltmeyecektir. Böylece, öğrenci bir eseri baştan sona kadar kesintisiz çalmayı öğrenecektir (Clark'dan aktaran, Tecimer, 2006).

Dört el piyano eserlerini çalışırken elde edilen kazanımlar, öğrenci başarısını bütün bu yönlerden olumlu yönde etkilemektedir. Ancak öğrenci başarısını etkileyen en önemli unsurlardan biri de motivasyondur. Motivasyon, bir insanın herhangi bir şeyi yapmasına öncülük eden veya belli bir şekilde yol almasını sağlayan bazı dürtüler, isteklerdir. Psikolojide insan davranışlarına yön veren ve biçimlendiren etkenlerin başında motivasyon gelir. Pedagojide ise davranışların kazandırılması aşamasında güdü ve güdülenme, öğrenmeye hazır öğrenciler için en önemli faktördür (Tufan, 2000). Güdüler; bireyleri uyarır ve harekete geçmelerine yardımcı olur. "Amaçlara ulaşmak için organizmayı harekete geçiren, enerji veren, duyusal bir yükselmeye (coşku, istek) neden olan ve davranışları yönlendiren itici güç güdü, belli amaçlara ulaşmak için güç kazanma hali ise güdülenmedir" (Fidan, 1993).

1.1. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi "Başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmalarının öğrenci başarı ve motivasyonuna yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri" şeklinde saptanmıştır.

1.2. Alt Problemler

- Başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin piyano öğretimine etkisi ne kadardır?
- Dört el piyano eğitiminin çocukların müzikal gelişimine etkisi ne kadardır?
- Dört el piyano eğitiminin çocukların ritmik gelişimine etkisi ne kadardır?
- Dört el piyano eğitiminin çocukların hatasız çalmaya yönelik etkisi ne kadardır?
- Dört el piyano eğitiminin çocukların piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmasına yönelik etkisi ne kadardır?
- Dört el çalışmalarının, öğrencilere kazandırılmak istenen müzikal davranışların ve öğretilmek istenen teknik bilgilerin akılda kalıcılığı sağlamasına yönelik etkisi ne kadardır?
- Dört el çalışmalarının öğrenci motivasyonuna etkisi ne kadardır?

- Dört el çalışmalarının, öğrencinin piyano çalmaya olan hevesini arttırmasına yönelik etkisi ne kadardır?
- Dört el çalışmalarının, öğrencinin piyano çalma esnasındaki dikkatine etkisi ne kadardır?
- Dört el çalışmalarının, öğrencinin bilişsel ve davranışsal becerilerine etkisi ne kadardır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, piyano eğitimi alan öğrencilerde dört el çalışmalarının sağladığı yararları vurgulamak ve dört el çalışmalarının, öğrencilerin başarı seviyelerini hangi yönlerden arttırdığını belirlemektir. Ayrıca bu çalışmada, öğretmen ve öğrenciyi dört el çalışmalarına teşvik etmek amaçlanmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, piyano eğitimi alan başlangıç seviyesindeki öğrencilerinin genel başarı ve müzisyenlik düzeyini arttırmaları açısından önem taşımaktadır.

1.5. Varsayımlar

- Belirlenen veri toplama araçlarının araştırma için geçerli, güvenilir ve amacına uygun olduğu,
- İzlenen yaklaşımın ve kullanılan araştırma yönteminin problem çözümüne ve belirlenen amaçlara uygun olduğu varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma, piyano eğitimi alan öğrenciler üzerindeki gözlemlediğim kendi deneyimlerim ve çevremdeki diğer müzik öğretmenlerinin kendi öğrencileri üzerinde gözlemledikleri deneyimler ile sınırlıdır.

Bu araştırma; başlangıç seviyesindeki piyano eğitimi alan öğrencileri ve bu öğrencilerin öğretmenlerini kapsamaktadır. Ayrıca bu araştırma, yüksek lisans tezi için ayrılan süre ve

araştırmacının sağlayabildiği maddi olanaklar ile, verilerin toplanması amacıyla yapılan literatür taraması, gözlem, görüşme ve anketle sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Görüşme, genellikle iki ya da daha fazla kişi arasında meydana gelen, bir tarafın diğer taraftan bilgi almak amacıyla belli bir plan ve program doğrultusunda yaptığı, karşılıklı bir sohbettir. Önceden belirlenen ve ulaşılmak istenen bir amaç için yapılan, soru-cevap şekline dayalı, karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim aracıdır. Görüşme, tek başına veri toplama yöntemlerinin arasındadır.

> Gözlem, bir olayın, nesnenin veya durumun nitel ve nicel özelliklerinin saptanabilmesi için bir plan doğrultusunda gözetlenip incelenmesidir. "Gözlem, belli bir ortam ya da kurumda oluşan davranışları ayrıntılı olarak araştırmak istediğimizde tercih etmemiz gereken bir veri toplama tekniğidir." (Balcı, 2005: 168) "Doğal gözlem, yapılandırılmamış ve yapılanmış olarak sınıflandırılmaktadır. Yapılandırılmamış doğal gözlemde, belirli bir zaman dilimindeki tüm davranışlar kaydedilir ve araştırmacının özellikle ilgisini çeken ya da kaydetmeyi planladığı davranışlar olmayabilir. Yapılandırılmış doğal gözlem, özel bir zaman ya da koşuldaki davranışların kaydedilmesidir." (Hovardaoğlu, 2000, s. 41)

Anket, kalem-kağıt yoluyla objenin, bireyin ya da grubun kendisi hakkında bilgi vermesi şeklidir. Bu, betimleme ya da survey yöntemleri içinde en çok kullanılanıdır. Bunun nedeni kolay, ucuz ve bilgileri doğrudan doğruya toplamaya uygun oluşudur (Kaptan, 1998, s. 5).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim ve Öğretimin Tanımı

Eğitimin tanımını genel anlamda ele alacak olursak, bireyde davranış değişimi sürecidir diyebiliriz. Eğitim, kişinin toplum standartlarını, yaşama biçimlerini ve ahlaki değerlerini kazanmasında etkili olan sosyal bir süreçtir. Bireylerin yeteneklerini, tutum ve diğer davranışlarını geliştirmesinde eğitimin rolü büyüktür.

Bir kişinin davranışlarındaki değişim, etkili bir eğitim yardımıyla gerçekleşir. Eğitim alan bir bireyin hedefleri, bireysel ve sosyal yaşantısındaki davranışları, bilgi, kültür ve ahlaki tutumları hissedilir ölçüde değişir.

"Eğitim, sosyal hayatın sürekliliğini ve kültür naklini sağlaması yanında; bilgi, davranış ve kabiliyetlerin de geliştirilmesi ve kazandırılması için sürekli faaliyetler dizisidir" (Yoncalık, 2004, s.81).

Eğitim, yaşamı sürdürebilmek için olmazsa olmaz gerekliliklerden biridir. Eğitim ile beraber bilgi, birikim ve deneyimler artmakta, tutum ve davranışlarımızda olumlu yönde değişimler meydana gelmektedir. Bazı canlılar yaşamlarına içgüdüleri ile yön verip, çeşitli deneyimler kazanarak yaşamlarını sürdürmeye devam ederken, insanlar, doğum anından itibaren öncelikle anneleri, daha sonra da yakın olan diğer bireyler ve dış faktörler aracılığıyla eğitilirler. Eğitim, bireylerin kişisel özelliklerine ve algılayış biçimlerine göre farklılıklar gösterse de eğitimin temel yapı taşları olan kavrama, algı, tekrar etme, benimseme ve tecrübe edinme gibi süreçler bilimsel bir yöntem ile beraber gerçekleşir.

Günümüzde en etkili eğitim araçlarından olarak bilinen müzik eğitimi, insan yaşamında önemli bir eğitim alanı haline gelmiştir. Eğitim, istenmeyen bazı insan davranışlarını istenilen, olumlu yönde bir gelişim göstermesine yardımcı olan, bireye birtakım yeni davranışlar kazandırma sürecinin en doğru ve verimli bir şekilde nasıl yapılabileceği ile ilgili bütün bilgi beceri ve uygulamaları içinde barındıran bir disiplindir.

Öğretim ise, bu öğrenme sürecini gerçekleştirmek üzere eğitim ve eğitim verilen çevrenin belirlenen, uygun görülen bir plan ve program dahilinde düzenlenmesidir. Öğretimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi için çevrenin en doğru şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Materyal ve öğretim yöntemleri, kişisel farklılık ve kapasiteler göz önünde bulundurularak seçilmeli ve anlaşılır olmalıdır. Aktarılacak olan bilgiler, belirlenen öğretim programlarına bağlı birtakım değişiklikler gösterebilir. Uygun görülen öğretim yöntem ve teknikleri, bilgilerin kullanımında uygulanacak olan yolları ortaya koyar. Öğretim için kısaca, öğrenmenin belirlenen ve uygun görülen, belli bir plan ve hedef doğrultusunda başlatılması, eksiksiz, doğru ve her bireyin anlayabileceği bir şekilde kolaylaştırılarak yönlendirilmesi ve gerçekleştirilmesi diyebiliriz.

2.2. Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi, yaratıcılık gücünün geliştirilmesinin ön planda tutulduğu, ıraksak düşünmenin geliştirildiği- yani birbirinden farklı pek çok doğrunun olduğu, yoruma açık olabilen, hayal gücünün de kullanılabileceği- her öğrencinin farklılıkları doğrultusunda kişisel gelişim ve ilgi duydukları alanlar paralelinde yönlendirilmeye çalışıldığı ve güvenilirliği en yüksek olan ortamlardan biridir. Temel amaçları bireyleri, fark etmeye, görmeye, sorgulamaya, aramaya, deneme- yanılma yöntemiyle olaylar arasında birbiriyle bağlantı kurup sonuçlandırmaya yönelik olan sanat eğitimi, eğitimin her aşamasında herhangi bir aksaklık olmadan devam etmelidir.

Sanat, bireyin ufkunu genişleten ve hayatını anlamlandırmasına yardımcı olan aydınlatıcı bir unsurdur. Tarihte kültürel ve toplumsal yaşamı, farklı bir oluşum içine alan değerler, gün gelip yetersiz bir hale gelerek canlılığını yitirince, daha yeni bir düzen ve oluşuma ışık tutacak düşünceler aranır. Bu düşüncelere öncülük edecek, olaylara farklı pencerelerden bakarak yeni bir düzen oluşturmamızda bize yardımcı olacak en önemli faktör sanattır. Sanat, fonetik sanat ve plastik sanat olmak üzere kendi içinde ikiye ayrılır;

2.2.1. Fonetik Sanat

Fonetik, bir diğer adıyla işitsel sanat, sese ve söze biçim veren, edebiyat ve müziği içinde barındıran bir sanat türüdür.

Fonetik ya da sesbilgisi bir dildeki seslerin oluşumunu, bu seslerin dışa aktarılmasını ve algılanmasını inceler. Bir dilin en yalın ve temel öğesi olan ses, insan gırtlağındaki ses tellerinin titreşimiyle oluşur; küçükdil, dil, dudaklar, damak, geniz, dişler gibi organlarla değişik nitelikler kazanır. Fonetik insan sesiyle ilgili çalışmalar yapar. Doğadaki diğer canlıların ya da cansızların çıkardığı sesler fonetiğin uğraş alanı dışında kalır. Fonetik, insanın çıkarabildiği bütün sesleri inceleme alanına alırken, belirlenen herhangi bir dile bağlı kalmaz.

Ritmik sanatların bazılarında da fonetik öğeler görev alır. Tiyatro, edebiyattan ayrı düşünülemez, çünkü en temelinde söz vardır; dolayısıyla her ne kadar tiyatro bu sınıflandırmada fonetik sanatların dışında ele alınsa da tiyatro metinleri, edebi metinler içinde değerlendirilir. Opera, sinema, bale ve dans için de bu durum söz konusudur.

Örneğin sözlerinin tümü ya da büyük bölümü şarkı olarak söylenen, müziğe uyarlanmış sahne yapıtı olan operada müzik, edebiyat ve dans iç içedir. Bu nedenle bu tür sanatları "karma sanatlar" başlığı altında sınıflandırmak da mümkündür.

2.2.2. Plastik Sanat

Plastik sanat, üç boyutlu olarak kabul edilen sanatlara verilen addır. Kalıplanabilen veya şekil verilebilen, plastik niteliğe sahip, boya, kil, alçı gibi malzemelerin uygulanmasıyla oluşturulan resim, heykel, çizim, vb. sanat dallarının tümüne verilen genel addır. Bu kavram günümüzde görsel kültür olarak da kullanılmaktadır (wikipedia.org). Maddeye biçim veren sanat türü olarak bilinen plastik sanatın içine giren sanat aşağıdaki gibidir.

- Resim
- Mimari
- Heykel
- Hat
- Kabartma

- Minyatür
- Tezhip

2.3. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi; bireyin kendini daha iyi bir şekilde ifade edebilmesine, beden dilini iyi kullanabilmesine, etkili ve ikna edici bir anlatım gücünün oluşmasına yardımcı olan en etkili eğitim yöntemidir. Özellikle küçük yaştaki bireylerin, şarkı söylerken ve çalgı çalarken büyük ve küçük kaslarını geliştirmeleri açısından müzik eğitimi çok önemli bir unsurdur. Bireylerin müzik eğitimi sayesinde diğer müzisyenlerle beraber sağlıklı bir etkileşim ve paylaşım ortamına girmeleri, onların daha sosyal, aktif ve çevreleriyle iyi ilişkiler kurabilmelerine yardımcı olmaktadır.

Müzik, insan yaşamında çok etkili olan bazı işlevlere sahiptir. Bunların en önemlisi, bireyin özgüvenini ve kendini ifade gücünü arttırmasıdır. Diğer işlevlerine bakacak olursak, müzik ile beraber birey, daha sağlık bir düşünce yapısına sahip olmakta, karşılaştığı olaylara karşı daha duyarlı olmakta ve onlara pratik çözümler üretebilmekte, dengeli, mutlu, başarılı, istekli, yeni şeyler araştırmaya ve öğrenmeye karşı hevesli olmaktadır.

Bilim adamları müziği, bireysel ve toplumsal etkilerine göre sınıflandırmışlardır

- Fiziksel tepki,
- İletişim,
- Duygusal ifade,
- Sembolik tanımlama,
- Sosyal normlara uygunluğu güçlendirme,
- Dini törenler ve toplumsal geleneklerin geçerli kılınması,
- Kültürün devamlılığının ve sağlamlığının tesis edilmesi,
- Toplumsal kaynaşmanın tesis edilmesi,
- Estetik zevk,
- Eğlenme (Merriam, 1964).

Müzik dinleyen bir birey, pek çok kişisel ve sosyal ihtiyacını karşılar. Duyguları tanıma ve çözümleme, onları kontrol etme ve en doğru şekilde ifade etme; çevredeki sesleri tanıma, sesler ve ritimlerle duygusal yaşantılar arasındaki bağlantıyı anlama gibi ihtiyaçlar müzik

yoluyla anlaşılır. Bir müzik parçası dinlemek insanı rahatlatıp düşünsel olarak zihnini başka yerlere götürebilir, bu esnada bedeni gevşetebilir ve daha huzurlu olmasını sağlayabilir. Müzik, insanın duygu ve düşüncelerinin boşaltımını sağlar. Belirli sesler ve ritimler ile insan duygularını başkalarına iletilebilmektedir. Bir müzik aleti çalmak, bir koroda bulunmak veya müzik dersi almak; bireyin kendine güveninin artması, kendini fark etme ve ifade etme yeteneğini kazanması açısından çok etkili olmaktadır (Çoban, 2005).

Müzik zevki çocukluktan ileriki yaşlara doğru her geçen zamanda farklılaşmakta ve özel bir türe yönelmektedir. Gençlerin çoğu, boş zamanlarının büyük bir kısmını müzik dinleyerek geçirmektedirler. Boş olan bu zamanlarda gençler kendilerini daha iyi tanıyıp keşfederek yetenekli oldukları alanları öğrenebilir, başarılı olabilecek ve bu başarıları daha da ileriye taşıyabilecek alanları tanıyabilir, üretkenliklerini geliştirebilir ve sosyal yaşantılarında daha aktif bireyler haline gelerek başkaları ile iş birliği içinde uyumlu bir şekilde yaşayabilir.

Müzik eğitimi bireylerin ufkunu genişletir ve çevresindekilere kendilerini daha iyi ifade edebilmelerine yardımcı olur. Müzik eğitiminin, okul öncesi dönemdeki çocukların bilişsel ve davranışsal becerilerine de yararı oldukça büyüktür. Müzik eğitimi, çocukların zeka gelişimlerine olumlu yönden katkılar sağlamakta, problemleri çözme becerilerini geliştirmektedir.

> Aristoteles "Politika" adlı eserinde müzik eğitimiyle ilgili şunları belirtiyor: "Müzik bir eğitim midir? Bir eğlence midir? Vakit geçirecek bir şey midir? Her üçüne birden yöneldiğini ve hepsinden bir pay aldığını söylemek doğru olur. Müziğin ister sadece bir çalgı ile yapılsın, ister yanı sıra şarkı söylensin, en hoş ve en zevkli şeylerden biri olduğunu hepimiz kabul ederiz. Öyle ki, çocuklara öğretilmesi gerektiği yalnızca bu olgudan çıkartılabilir… Dinlenilen müziğin bizde sahiden duygusal bir değişiklik yaratması, bunun bir belirtisidir. Müzikte yapılan ahlaki nitelikler vardır. İşittiğimiz melodiler bunları temsil eder… Bütün bunlardan müziğin gerçekten belli zihin halleri yaratma gücü olduğu anlaşılıyor, bu doğruysa o zaman belli ki, eğitime uygulamalı, gençler müzik eğitimi görmeli ve müzikle eğitilmelidir" (Aristoteles, 1975: 239-241).
>
> "Genel eğitim ve öğretimin amacı, ruhsal ve bedensel olarak insanın gelişimine katkıda bulunmaktır. Bedensel eğitim çok çeşitli yollarla ve olanaklarla yapılagelmektedir. Daha karmaşık ve güç olan, zaman isteyen ruhsal gelişim için, önerilebilecek en doğru yol, insanları küçük yaşlardan itibaren doğrudan doğruya sanatsal eğitim ve müzik eğitimi çalışmaları içine almakla sağlanabilir" (Çetin,1984, s. 515).

Olaylara farklı bir bakış açısı ile bakmayı sağlaması açısından müzik eğitiminin insan hayatındaki önemi büyüktür. Öğretimi için herhangi bir yaş sınırlaması yoktur ama erken başlanan müzik eğitimlerinde duruma göre daha iyi sonuçlar gözlemlenebilir.

Çalgı çalmak, müzik eğitiminin en önemli aşamalarından biridir. Çalgıların içerisinde ise en temel müzik eğitimini veren ve çoksesli duyumu daha geniş bir çerçevede yansıtan bir

yönü olması nedeniyle en tercih edilen çalgı piyanodur. Bu yüzden müzik eğitiminde piyano öğretimi önemli bir yere sahiptir.

2.4. Müziğin Zekâ Gelişimine Etkisi

En eski çağlardan beri müzik insanların yaşamında belirli işlevlere sahip olduğu gibi hem bir eğitim aracı hem de köklü bir eğitim alanı olmuştur (Uçan, 1997). Bunun en önemli sebebi ise müziğin hayatımıza çok erken yaşlarda birbirinden farklı çeşitli çevresel faktörlerle girmesinden kaynaklanmaktadır.

Erken yaşta verilen müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki yararı oldukça fazladır. Bunlardan bazıları; çocuğun kendini ifade gücünü yükseltmesi, özgüvenini arttırması, bedenini daha aktif bir şekilde kullanması, daha mutlu bir birey olarak yetişmesini sağlaması, düşünsel gücünü arttırması, kişiliğinin oturmasında yardımcı olması, olaylara farklı bakış açılarıyla bakmasını sağlamasıdır. Müzik eğitimi alan çocukların diğer derslerdeki başarı oranının müzik eğitimi almayan çocuklara kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bunun en önemli sebeplerinden biri ise müzik eğitiminin konsantrasyonu arttırıcı bir özelliğe sahip olmasıdır.

Müzik de tıpkı matematik gibi yüksek beyin fonksiyonları gerektiren bir uğraş olarak kabul edilmektedir. Bu alanlar, aynı zamanda iyi gelişmiş görsel-alansal zekânın da temelini atıyor. Çocukların beyinleri de yoğrulmaya ve şekil değiştirmeye müsait olduğu için, piyano eğitimi sinirleri eğiterek beynin bilişsel ve algısal gelişmesini sağlıyor.

Erken yaşta müzik eğitimi, özellikle çocukların, yaptığı işe yoğunlaşmasına, dikkatine, gözüne karışık olarak görünen sembolleri ve notaları daha iyi algılayabilmesine ve hızlı okumasına, kuralları daha iyi algılayabilme ve müzik kalıplarını öğrenebilmesine, uzun müzik cümlelerine daha iyi akılda tutabilmesine ve birbirinden farklı müzik türlerini tanıyıp ayırt edebilmesine yardımcı olmaktadır.

Uzman kişiler, müziğin çocuk gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini uzun süredir incelemektedirler. Bu alandaki ilk çalışma 14 Ekim 1993 yılında yapılmıştır. Nature adlı dergide “Mozart Etkisi” adında bir deney yayımlanmıştır. Çok kısa bir sürede popüler olan bu araştırma hiç gecikmeden toplum üzerinde etkilerini göstermeye başlamıştır. Araştırma klasik müzik – IQ ilişkisi üzerine yapılmıştır. Yapılan deneyde belli bir sayıdaki öğrenciye her gün yalnızca 10 dakika Mozart’ın re majör sonatı dinletilmiş ve bunun sonucunda

öğrencilerin IQ'larında bir artış görülmüştür. Yine aynı gruba bir dans müziği dinletilmiş ama öğrenciler üzerinde yarattığı etki Mozart ile aynı olmamıştır.

Okul öncesi çocuklarının beyinleri, erken yaşlarda verilecek çeşitli birtakım eğitimlerle hızlıca şekillenip beslenmektedir. Erken yaşta bir müzik aleti çalıyor olmak, özellikle de piyano, beyin ile beden ilişkisinin kurulması, ruha ve fiziğe etki etmesi açısından etkili bir araçtır.

Müzik eğitimi alan bireyler, gündelik yaşantılarında daha iyi ve hızlı organize olmakta, karşısına çıkan süreçleri daha iyi takip etmekte, kaygı oranları müzik eğitimi almayan diğer bireylere göre daha az olup, ortaya çıkan herhangi bir problemi daha pratik bir yöntemle çözebilmektedirler.

Müzik, bireylerin hayal gücünü geliştirmekte ve yaratıcılığını desteklemektedir. Birbirinden farklı dillerin, gelenek-görenek ve kültürlerin kapılarını açmaktadır. Müziğin evrenselliği sayesinde bireylere farklı dünyaların kapıları açılmaktadır.

2.5. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin çok önemli ve temel alanlarından biridir. Çalgı eğitimi; bireye ve toplamlara, devinişsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarına yönelik istendik değişiklikler meydana getirme de yardımcı olmaktadır. Çalgı eğitimi olmadan verilen bir http://music.ubilisim.com/müzik eğitimi düşünülemez.

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin temel boyutlarındandır. Çalgı eğitiminin olmadığı bir müzik eğitiminin temeli yeteri kadar sağlam olmaz. Çalgı eğitimi yoluyla bireyler, müzik kalite ve beğenilerini geliştirmekte, beraber müzik yapabilme yeteneğini kazanarak bunu ileriye taşımakta, disiplinli ve programlı çalışma alışkanları kazanmakta, ulusal ve uluslararası müzik kültürünü tanıyarak, kendini geliştirmeye çalışmakta ve öğrenmeye istekli olmaktadır. Çalgı eğitimi; bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan, yöntemler bütünüdür. Çalgı eğitiminde amaç, bireylere çalgısını doğru ve düzgün bir teknikte çaldırmak, çalışma zamanlarını en verimli olacak şekilde ayarlamak, müzik kültürlerini en iyi şekilde kavratmak ve müzikal beceri ve yeteneklerini geliştirerek arttırmaktır. Çalgı eğitimi alan bir bireyin, elde olan her türlü olanağı kullanması, her gün sistemli ve düzenli olarak uzun saatler çalgısına zaman ayırması kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Birey, çalgı eğitimi yoluyla müziği ve sanatı daha farklı açılardan kavrayarak yorumlayabilir. Çalgı çalmak, bireyin çevresine karşı olan ifade gücünü, olaylara bakış açısını etkiler ve toplumsallaşmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çalgı eğitimi yoluyla kazanılan bilgi ve beceriler, bireyin kendine olan öz güveninin artmasında yardımcı olmakta ve bu gelişmeler aynı zamanda bireyin psikolojisine de olumlu yönde katkılar sağlamaktadır. Çalgı eğitimi esnasında öğretmen-öğrenci iletişimi ve öğretim yöntemi, kazandırılması hedeflenen davranışları edinme sürecinde etkin bir rol oynar. Çalgı eğitiminde öğrenciye verilecek olan eserler öğrenci teknik ve müzikal beceri düzeylerine uygun olarak seçilmelidir. Öğrencilerin teknik becerilerinin geliştirilmesinde, seçilecek eserlerin büyük önemi vardır. Çünkü öğrencilere kazandırılması hedeflenen davranışlar, bu eserleri icra etmeleriyle gerçekleşecektir.

2.6. Piyano

Piyano, her türlü yoğunluktaki çoksesliliğin elde edilebileceği tek çalgıdır. Akordunun sabitliği ile beraber, hem solo hem eşlik çalgısı olarak kullanılabilmektedir. Bundan dolayı müzik eğitiminde temel olarak kabul edilmekte ve müzik eğitimi veren kurumların pek çoğunda ise zorunlu çalgı olarak yer almaktadır. Piyano eğitimi bireyin bilişsel, devinimsel ve duyumsal davranışlarının tümünü etkileyen bir faktör olması bakımından son derece önemlidir. Piyano dersi öğrencinin aldığı genel müzik eğitimi içerisinde çok sesliliği yaşayabilmesi, duyabilmesi ve uygulayabilmesini sağlayan gerekli davranışların kazanıldığı ve müziği kendisinin yaparak yaşadığı bir süreçtir (Tufan,1996: 129) Müzik öğretmenliği eğitiminde piyano, kullanım özelliklerine, belirlenen hedef ve amaçlara uygun planlar doğrultusunda programlandığında genel müzik eğitimine katkısı çok fazla ve etkili olacağından piyano, müzik öğretmenlerinin hayatında ve mesleki yaşantılarında aktif bir role sahiptir.

2.7. Piyano Eğitimi

Bireyler her yaşta piyano eğitimi alabilir. Ancak, dört yaşında alınan doğru bir eğitimle bu işe başlayan ve yıllarca temposunu bozmadan ve aksatmadan düzenli çalışabilecek olan bir çocukla, yaşça daha büyük bir bireyden beklentiler tamamen farklı olacaktır.

Piyanoya başlama yaşının bir çok araştırma sonucuna göre 4-6 yaş arası olduğu kabul edilmektedir. Ancak bu küçük yaştaki bireylere, özel öğretim yöntemleri ve farklı metotlar gerekmektedir.

Piyanoya başlangıç için 4-6 yaş uygun görülmesine rağmen, yaşça büyük olan bir birey de piyano öğrenmek için geç kalmış sayılmaz. Geç yaşta başlayıp da büyük bir heves ve özveriyle ilerleyerek profesyonel piyanist olmuş kişiler de mevcuttur.

Piyano eğitiminin insan bedeni üzerinde pek çok yararı vardır. Bunlardan en önemlileri, bilinçli bir şekilde dik durmamıza yardımcı olmasıdır, duruş bozukluklarını düzeltmesidir. Bir diğeri ise, beyin jimnastiği yapmamızı sağlamasıdır ve aynı zamanda beynin sağ ve sol lobunu aynı anda çalıştırdığı için çeşitli beyinsel hastalıklarla savaşmamıza ve onlara daha geç yakalanmamıza ya da onları yenmemize yardımcı olmasıdır.

"Çocukların fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimleri için bilim adamları ve eğitimciler, erken yaşta elde edilen pozitif müziksel deneyimlerin önemini sıklıkla vurgulamaktadırlar. Müzik, onların, dışarıdaki yeni dünyayı tanımalarında yakın bir yol arkadaşıdır. Müzik çalışmaları ilerledikçe, zihinsel yoğunlaşma, kişisel ve sosyal farkında olma becerileri de artar." (Gültek, 2017)

Piyano eğitimi, kulağı geliştiren, solfej kabiliyetini arttıran ve çoksesli duyumlara etkisi oldukça büyük olan bir eğitimdir. Piyano eğitimi, hem bilişsel hem de davranışsal açıdan bireyi fazlasıyla ileriye taşıyan ve müzik eğitiminde temel kabul edilen doğru bir başlangıçtır. Piyano eğitimi ile bireye kazandırılmak istenen teknik ve müzikal bilgilerin, sağlam bir zemin oluşturularak bireye kazandırılması hedeflenir.

2.8. Piyano Eğitiminin Faydaları

Bilindiği üzere piyano eğitiminin, özellikle küçük yaştaki bireyler üzerindeki faydaları oldukça fazladır. Erken yaşta piyano eğitimi alan çocuklar sözel, görsel ve işitsel yönden daha fazla gelişmektedir. Hafızaları daha kuvvetli olmakta ve çevrelerinde karşılarına çıkan olayları daha verimli kavramaktadırlar. İleriki zamanda ise bu sayede kendilerini daha iyi ifade eden bireyler haline gelmektedirler. Aynı zamanda yeni öğrendikleri becerileri daha hızlı kavrayıp, düzgün bir şekilde uygulamaktadırlar.

Piyano eğitimi, çocuklarda öncelikle el-göz koordinasyonu geliştirdiğinden, çocukların yazı yazmayı daha kolay öğrenmelerini sağlamaktadır. Güzel ve düzgün bir el yazısı

yazma yeteneğini geliştirmektedir. Piyano çalarken nota takibi yapmak, eserleri değişmeyen bir tempo ile devam ettirmeye çalışmak odaklanmanın ne olduğu öğretmekte ve bunu daha da geliştirmektedir. Küçük yaşlardan itibaren düzenli olarak piyano eğitimi almanın bireylerin konsantrasyon sürelerinin gelişmesine katkı sağladığı kanıtlanmıştır.

Piyano eğitimi alan çocuklar, çevrelerindeki seslere karşı daha hassas ve duyarlı bir hale gelmektedir. Sesleri daha iyi ayırt edip, etrafındaki her türlü sese karşı daha iyi odaklanabilmektedirler. Aynı zamanda kelime hafızaları gelişmekte ve bu sayede kendilerini çevrelerine karşı, istekleri doğrultusunda, daha iyi bir şekilde ifade edebilmektedirler. Piyanoda aynı anda iki dizeğin okunması, hızlı bir nota takibi gerekmesi gibi nedenlerden dolayı, piyano çalanların daha hızlı kitap okudukları da bilinmektedir.

Beynimizde dil ve müzik merkezlerinin birbirleri ile benzeşik çalıştığını hepimiz bilmekteyiz. Küçük yaşta başlayan piyano eğitimi, çocukların birden fazla yabancı dil öğrenmesini kolaylaştırmaktadır. Piyano eğitiminin, sol beyin fonksiyonları üzerindeki etkisi de oldukça büyüktür. Piyano eğitimi alan öğrencilerin, okuldaki matematik ve fen alanında göstermiş oldukları başarılar yapılan araştırmalarda kanıtlanmaktadır. Sağ ve sol beyni aynı anda kullanmak, beyindeki sinirsel bağlantıları güçlendirmektedir. Okul öncesi çağlardan itibaren piyano dersi alan çocukların IQ seviyesi %50 oranında artış göstermektedir.

Piyano eğitiminin bireyler üzerinde düşünsel ve davranışsal yönden de pek çok yararı bulunmaktadır. Küçük yaşlardan ileriki yaş evresine kadar hayatlarında aldıkları kararlarda daha doğru ve mantıklı hareket etmelerine, sonraki hamleleri daha iyi hesaplayıp düşünmelerine yardımcı olmaktadır. Karşılaştıkları olaylara, çevrelerinden daha farklı bir pencerede bakmalarını sağlamakta ve pratik fikirler üretmelerine yardımcı olmaktadır. Öfke kontrolünü düzenlemekte, daha sakin ve pozitif bir yapıda olmalarını sağlamaktadır.

Küçük yaşlardan itibaren düzenli alınan piyano dersleri, çocukların hayatlarını daha disiplinli ve düzenli olarak kurgulamalarına yardımcı olmaktadır. Her ders tekrarında somut olarak ilerlediklerini görmeleri, onlara, yaşadıkları hayatta çalışmanın ve tekrarların önemini fark ettirmektedir. Uzun yıllar piyano eğitimi alıp, büyük formlu eserler çalan ve bu eserlerden kendisine her an hazır halde bir repertuvar hazırlayan öğrencinin hafızası daha da gelişmektedir.

Piyano eğitimi bireydeki soyutlama yeteneğini de geliştirmektedir. Gösterilemeyen herhangi bir duyguyu ya da somut olan pek çok şeyi hayal gücü desteğiyle piyano tuşlarıyla yansıtmasına yardımcı olmaktadır.

Özetle piyano eğitimi; başarılı bir okul hayatı, kendine güven duygusunun gelişmesi, renkli bir sosyal çevre, soyutlama yeteneğinin gelişmesi, sağlıklı fiziksel bir gelişim, vücudun farklı kas bölümlerinin aynı anda hareket edebilmesini sağlama, yaratıcılık duygusunun gelişmesi, insani duyguların gelişmesi, sorumluluk duygusunun ve çalışma disiplininin gelişmesi yönünden pek çok yarar sağlamaktadır.

2.9. Piyano Eğitimcisi

Öğretme ve öğrenme birbirleriyle iç içe olan bir etkinlik olup, öğretmede öğretmenin rolü, öğrenmede öğrenenin rolü fazladır (Fidan,1996, akt.Gökbudak, 2003). Öğrenen-öğreten arasındaki sağlıklı iletişim ise başarılı eğitimin bir koşuludur. Özellikle, birebir yapılan bir eğitimde öğretmen, öğrencilerin tepkilerine bakarak ne ölçüde öğrettiğini ölçebilir ve aynı zamanda nasıl öğretmesi gerektiğini de belirleyebilir (Küçükahmet,1999, akt. Gökbudak, 2003). Piyano eğitimi de birebir yapılan bir eğitim olduğundan, bu eğitimde öğretmen, öğrencinin tepkilerinden ona ne ölçüde öğrettiğini ve nasıl öğretmesi gerektiğini daha kolay belirleyebilir. (Gökbudak, 2003:193). İşini severek yapan, çalışmaktan zevk alan ve bunu karşısındaki bireylere yansıtan bir öğretim elemanı, öğrencisi üzerinde çok büyük bir etki bırakarak ona bu alışkanlıkları aşılayacaktır. Böylece öğrenci derslere çalışarak ve heveslenerek gelecek, ilgisi artacak, merak duygusu uyanacak, araştırmaya başlayacak ve birbirinden farklı eserler çalışmaktan zevk alacaktır.

Piyano öğreneni, öğretenini, kendine çoğu zaman rol model olarak benimser. Bu durumda da öğretenin üzerine pek çok görev ve sorumluluklar düşer. Öğretenin, öğrenciye doğru yansıtımlarda bulunması, kazandırmak istediği davranışı ve beceriyi doğru ve eksiksiz bir şekilde aktarabilmesi ve piyano çalma isteğini güdüleyici davranışların sürekliliğini koruyabilmesi, öğrenenin öğrenme isteğini, heyecanını ve motivasyonunu arttıracak en önemli faktörler arasında yer almaktadır.

Öğrencilerdeki güdü eksikliği, eğitim alanında çağımızın en büyük sorunlarından biri haline gelmiştir. Bunun nedeni pek çok etkene bağlanabilmektedir. Bu etkenlerden biri de, genellikle müzik derslerinin bir yetenek dersi olarak kabul edilmesidir. Oysa, bedenen ve

zihnen herhangi bir sağlık problemi olmadan dünyaya gelmiş her çocuğun, sonradan doğru bir yönlendirmeyle müziksel davranışlar kazanabileceği görüşü giderek benimsenmeye başlanmıştır. Öğretmenlerin, müzik derslerini, her öğrencinin kendi ilgi alanı ve yetenekleri doğrultusunda ele almaları, öğrencileri güdülemede kolaylık sağlayabilir.

"Müzik, çalgı ve piyano eğitimini kapsayan sanat eğitimini diğer eğitim alanlarından ayıran en önemli farklardan bir tanesi, sanatçının yaratıcı ve yorumlayıcı özelliğine sahip olmasıdır. Sanat eğitiminde öğrencinin, bir sanatçı gibi yaratıcı ve yorumcu olabilmesi için motivasyonu ortaya çıkartmak çok önemli bir etmendir" (Günal, 1999). En önemli güdüleme faktörünün aile desteği ve teşviki olduğu söylenmektedir. Mesleki alanda ve müzik eğitiminde motivasyonun önemi büyüktür. Çünkü sanat eğitiminde kişi önce bir şeyi yapmayı istemekte ve daha sonra da kendini harekete geçirebilmek ve bir yerden başlamak için motive edilerek güdülenmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu yüzden müzik eğitiminde de motivasyonun önemi büyüktür.

2.10. Piyano Eğitiminde Motivasyon

Öğrenme ile ilgili kavramların en önemlisi olarak kabul edilen güdülenme (motivasyon), belirlenen bir amaca doğru davranışı harekete geçiren, bu davranışı devam ettiren ve ona yön veren bir güç olarak tanımlanmaktadır. Güdülenme, herhangi bir eylemi başlatarak ve devam ettirerek başarının ve verimin oluşmasına zemin hazırlayan en önemli faktördür. Eğitim ve öğrenmenin daha sağlıklı ve düzgün bir şekilde sağlanabilmesi için önemli faktörlerden biri motivasyondur. Organizmayı belirli hedeflere doğru harekete geçiren güç "güdü (motiv)", gereksinim ve dürtünün amaca yönelik eylemsel itici gücü ise "güdülenme (motivasyon)" olarak adlandırılır. Piyano eğitimi bireysel bir eğitim sürecidir. Öğrencinin başarılı olmasında öğretmen ve öğrenci ilişkisi çok önemlidir. Bu nedenle öğretmen, güdü ve güdülenme konusunda gerekli donanıma sahip olmalı ve öğrencinin motivasyonunu her zaman yukarıda tutacak bir enerji ile dersi sürdürmeli ve birbirinden farklı etkili öğretim yöntemleri uygulamalıdır. Öğrenciyi ve öğrencinin ihtiyaçlarını fark edip anlayabilmek için, öğrenciyi yakından tanımak gerekmektedir, yalnızca bu şekilde ona kazandırılmak istenen beceriler daha doğru ve verimli bir şekilde öğretilebilmektedir. Motivasyonu sağlamanın pek çok formülü vardır ve her birey için bu durum farklılık gösterebilir. Biri için doğru olan, diğeri için yanlış olabilir. Bu nedenle her öğrencinin bireysel farklılıkları göz önüne alınarak birbirinden farklı yöntemler belirlenmelidir. Piyano eğitiminin bireysel

bir eğitim süreci olması, öğrencinin motivasyonunun istendiği şekilde pozitif yaklaşımlarla daha da kolay gerçekleşmesini kolaylaştırmaktadır.

Piyano eğitiminde, öğrencinin öğretmeni sevmesi ve ona saygı duyması, piyanoyu sevmesi, kendine güvenmesi, öğrenme sürecinde yapılan hatalara rağmen çalışmaların sonucunda daha iyi olacağına inanması motivasyonu sağlayacak en önemli faktörler arasında yer almaktadır. Bu faktörler ele alındığında öğretmeniyle iletişimi güçlü olan, öğretmenini seven, sayan öğrencinin çok daha aktif ve verimli bir eğitim süreci geçirdiği gözlenir. Buna örnek olarak, öğretmeninin yanında rahat olan ve bu sayede kendini daha rahat ifade edebilen öğrenci derste de yüksek performans gösterebilecek, bu sayede motivasyonu daha da güçlenecektir. Öğrencinin hazır bulunuşluğu, göz önüne alınarak seviyesine uygun eser seçimi yapılmalı, çok zor eserler yerine daha basit, çalımı kolay, müziği hissedebileceği eserler seçilerek motivasyon arttırılmalıdır. Buna bağlı olarak başarıyı yakaladığını gören öğrencinin doğrudan kendine güveni artacak ve çalmaya istekli olacaktır. Motive edecek öğretmen, öğrencilerinin ihtiyaç, istek ve beklentilerini göz önüne alarak öğretim sürecini şekillendirmelidir.

Öğretmenin ders esnasında hevesli ve coşkulu olması, öğrencisine de benzer duyguları hissettirecektir. Yaptığı işe ve öğrencisine değer veren, duygusunu ve enerjisini yaptığı işin içine katan bir öğretmenin eğitim süreci çok daha verimli geçecektir.

Dersler, öğrencinin motive olmasını sağlamak için açık ve anlaşılır olmalıdır. Motivasyon, psikolojide davranışları etkileyen en önemli faktörler arasında yer almaktadır. Davranışı bireyin davranışlarına yön vererek şekillendiren, performans ve başarısını arttıran en önemli faktördür. Bu nedenle piyano eğitiminde öğretmenin kendi alanına hakim olması, öğrencisini tanıması ve doğru yönlendirmelerde bulunması, öğrencinin ise bulunduğu ortamda rahat olması, öğretmenine güvenmesi motivasyonu etkileyen önemli faktörlerdendir. Bu şekilde her zaman istenilen başarı yakalanacaktır.

2.11. Piyano Eğitiminde Dört El

Piyano, çokseslilige uygunluk, sürekli olarak akort problemi yaratmaması ve başlangıç aşamasında çocukların çok zorlanmadan öğrenebilecekleri bir çalgı olması bakımından tercih edilen bir müzik aletidir. Piyano eğitimi sürecinde dört el piyano eğitimi ise, ayrı bir öneme sahiptir ve birçok besteci bu amaca yönelik eserler bestelemişlerdir.

Piyano için bestelenmiş düetler bir piyanoda iki piyanist tarafından çalınabilen oda müziği eserleridir. Bu eserler iki piyanist tarafından icra edildikleri için "dört el eserler" olarak da anılmaktadır. Düet kelimesi, 1780 ve 1930 yılları arasında hem bir piyano hem de iki piyano için bestelenmiş ve iki piyanist tarafından çalınabilen oda müziği eserleri için kullanılmıştır. Günümüzde ise, bu kelime sadece bir piyano için bestelenmiş dört el eserler için kullanılmaktadır. İki piyano için bestelenmiş eserler için daha çok "düo" kelimesi kullanılmaktadır (Strauss ve Strauss, 1990; Akt: Tecimer, 2006).

Literatürde düet olarak da ifade edilen dört el çalmanın; ritmik beraberliğin sağlanması, çok sesli duyumun gelişmesi, eserin sabit bir tempoda çalınabilmesi, kendine güven duygusunun artması ve deşifre becerisinin gelişmesi gibi konularda önemli katkılar sağladığı bilinmektedir (Karakuş, Z. 2018). Dört el piyano için yazılmış müzik, her bir çalıcı için tam karşısında kendi partisini görebileceği şekilde basılı haldedir. Üst parti sağ tarafta oturan piyanist içindir ve "Primo"diye adlandırılır. Alt parti sol tarafta oturan piyanist içindir ve " Secondo" diye adlandırılır (Özparlak, Kalkanoğlu, 2018).

Piyano eğitiminde zaman zaman bireysel olarak çalmak yerine dört el çalışmaları yapmanın pek çok açıdan yararı bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi de, piyano öğrencisinin genel müzikal donanımının artmasıdır. Piyanoda kazandırılmak istenen teknik ve teorik bilgilerin, dört el çalışmaları sayesinde öğrenciye aktarımı kolaylaşmaktadır. Piyano düetlerini çalmak öğrenci için oldukça zevkli ve heyecan verici bir çalışmadır (Shockley,1982). Birlikte çalmak öğrenciye zengin bir müzik tecrübesi kazandırır ve müzisyenlik becerisini arttırır. Öğrenci farklı estetik etkilerin farkına varır (Kasap, 2006).

Dört el çalışmaları, çok sesli duyumları öğrenciye kazandırır, kendisi çalarken yanında çalan öğretmenini de dinleme zorunluluğundan ötürü öğrencinin müziksel işitme ve algısı gelişir. Çalışmalar esnasında tempo ve ritim konularında daha çok duyarlılaşır. Öğretmeniyle beraber çalarken onun yanında hata yapmamak için daha fazla çalışır ve bu sayede kendini piyano çalma becerisi anlamında daha da ileriye taşır. Sorumluluk duygusu gelişir ve çalışma isteği artar. Dört el çalışmalarıyla beraber öğrencinin bilişsel ve davranışsal becerisi artar.

Düet çalmak özellikle başlangıç düzeyindeki öğrenciye ritim ve tempo gibi temel öğeleri öğretirken çok şey kazandırır (Kasap, 2006: 190). Piyanodaki eserleri çalma esnasında öğrenciler notaların süre değerlerine göre çalmaya çalışırken bazı zorluklar yaşar ve bu durum öğrenciler için anlaşılması zor bir süreçtir. Bir eseri çalmaya çalışmadan önce

konsantrasyonunun çoğunu buna yoğunlaştırması gerekmektedir. Böyle durumlarda dört el çalışmalarının yararları ve kurtarıcılığı dikkat çekmektedir. Öğretmeni ile beraber düet eserleri çalmak öğrencinin sabit vuruşa ihtiyaç duymadan aynı tempoda kalmasını yani tempoyu değiştirmeden çalmasını sağlar (Kasap, 2006: 190). Öğrencinin sol tarafında oturup öğrencisini destekleyen öğretmen, çalınan eserin sabit vuruşlarını oluşturup çalma esnasında bunu hissettirerek, öğrenciye yardımcı olur ve öğrencinin yükünü hafifletir. Bu durumda öğrencinin bir ölçü içerisindeki vuruşları sayabilmesi dört el çalışmaları ile daha rahat ve kolay bir şekilde gerçekleşir. Öğretmeniyle beraber dört el çalışmaları yapan öğrencinin ders içi motivasyon ve başarısında artış görülmektedir. Düet çalmak öğrenciye, beraber çalmanın gerektirdiği "ekip çalışmasını" öğretir. Öğrenci arkadaşını yarı yolda bırakmamak için daha çok çalışması gerektiğine inanır (Kasap, 2006).

"Piyano düetlerini çalmak deşifre çalma becerisini de geliştirecektir (Kasap, 2006: 190). Düetler, deşifre için mükemmel bir öğretme aracıdır. Her derste düet çalımı ile öğrenci de deşifre çalma becerisini gözle görülür biçimde geliştirmektedir (Foster, 2006). Örneğin; yalnız metronomla çalışan bir öğrenci sabit vuruşları korumakta zorlanır. Her zaman metronom kullanan ritmi zayıf bir öğrenci yanlış nota çaldığında tekrar başa döner. Sonuçta o öğrenciler aslında alıştırma yapmış olurlar, deşifre değil. Bu problemi çözmenin en iyi yolu klasik ve romantik dönem bestecilerine ait beş parmak düetleridir. Öğretmen, yanlışlarla da olsa öğrenciyi diğer partiyi düzgün vuruşlarla çalmaya zorlar. Çünkü Secondo, beş parmak partisi çalan Primo'dan ritmik ve armonik olarak daha özenilerek hazırlanmıştır ve daha zengin- dolu bir müziğe sahiptir (Kramer, 2007, akt. Özparlak, Kalkanoğlu, 2018)."

"Düet ve Düo repertuarı öğrencileri şevkle pratik yapması için teşvik eder ve müzisyenliklerini geliştirir" (Leung, 2004). "Öğrencinin kendi öğretmeninin ifadeli eşliğinde çalması ve değişik ton renklerini keşfetmesi daha güzel çalmasını sağlayacaktır" (Kasap, 2006). "Öğrenci, piyanoda daha geniş bir alanda sunulan zengin armonileri daha severek çalacaktır" (Kowalchyk ve Lancaster, 1992).

"Beraber çalma sanatı piyanistlerin düet çalarken birbirlerini dinlemelerini gerektirmektedir. Primo ve Secondo bölümlerinin beraber çalınması öğrencinin kulağını geliştirir ve yeni bir dinleme becerisi kazanmasını sağlar" (Kasap, 2006).

"Birlikte müzik yapmak, özellikle düetler, sadece yeni başlayanlar için değil her seviyedeki öğrenciler için müzik yapmada en iyi tecrübeleri sunar" (Camp, 1992). "Ayrıca, öğretmeni

ile beraber sahnede çalmak, ilk kez sahne tecrübesi edinecek bir öğrenci için rahatlatıcı bir unsur olacak ve başarı ile sonuçlanacaktır" (Kasap, 2006).

Solo piyano eserlerini çalarken öğrenci kendini hep yalnız hissetmektedir. Düet çalan öğrenciler kendilerini yalnız hissetmezler ve daha mutlu olurlar (Kasap, 2006). Öğrenciler, özellikle küçük yaştaki öğrenciler, tek başınayken hissettikleri korku ve endişeyi, öğretmeni yanındayken en hafif şekilde hisseder, hatta belki de hiç hissetmeden büyük bir özgüven ile eseri çalmaya başlar. Öğretmeni ile beraber çıktığı bir konserde, öğretmeninin kendisine gösterdiği desteği hissedince kendine olan güveni daha da artar ve korkmadan, yanlış yapma endişesine kapılmadan eseri büyük bir özgüven ile sonlandırır. Öğretmenin eşlik kısmının dolu ve zengin oluşu öğrenciyi çalarken daha çok şevke getirir ve onu yüreklendirir. Bu durum da öğrencinin, piyano çalmaya olan motivasyonun artmasında büyük bir rol oynar.

Dört el çalışmaları esnasında bazı sorunlar ile karşılaşmak mümkündür. Bu çalışmalar, gereklilikleri itibariyle farklı sorunlar meydana getirebilecek bir çalışma türüdür. Dört el çalışmaları esnasında partnerlerin dirseklerinin birbirine değme durumu, partnerini itme içgüdüsü ve buna benzer pek çok problem ile karşılaşılabilmektedir. Bu problemlerin zaman içerisinde aza indirgenerek yok edilmesi, piyano eğitimcilerinin yetenek ve yönlendirmelerine bağlıdır. Eğitmenler, öğrenciye demokratik çizgiyi göstermeli ve piyano karşısında sandalyeleri eşit şekilde yerleştirmelidir. Ayrıca pedal kullanma açısından bakıldığında, ikinci partisyonu icra eden öğrenci, cümle kayıplarının yaşanmaması için sus işaretine rağmen pedala basmaya devam etmelidir. Eğitmenlerin bu konuda da dikkatli olmaları ve öğrencilerini sürekli hazır konumda tutmaları gerekmektedir.

Sonuç olarak dört el çalışmaları, öğrencinin çalarken dikkatini toplaması ve çaldığı şeylere daha iyi odaklanması açısından oldukça etkilidir. İki kişinin aynı anda, aynı heyecan ve motivasyonla çalıyor olması müzikal ve teknik açıdan olumlu sonuçlar sağlayacaktır. Öğrenciler dört el çalıştıkları esnada tek başlarına çalıştıkları zamanlardan daha fazla konsantre olup ve hatasız çalmak için daha dikkatli olmaya çalışırlar. Böylelikle bu öğrenciler, tek başına piyano çalışan öğrenciye göre müzikal anlamda daha olumlu ve hızlı sonuçlar alacak ve kendisini müzikal yönden daha fazla geliştirecektir.

2.12. Türkiye'de Piyano Eğitiminde En Çok Kullanılan Metotlar

- "Temel Piyano Eğitimi" – Dr. Nail Yavuzoğlu (2016)
- "On Yaş Altı Çocuklar İçin Piyano Metodu"- Yalçın İman (2016)
- "Kolay Piyano"- Sevinç Ereren (2016)
- "Piyano En İyi Dostum O" – Salih Aydoğan (2016)
- "Kolay Piyano Kursu" – John Thompson (2015)
- "Piyano Metodu" – Selmin Tufan & Enver Tufan (2015)
- "Learning to Play Piano" – Denes Agay (2013)
- "İlk Klasik Müzik Repertuvarım" – John Thompson (2012)
- "İlk Piyano Kitabım" – John C. Miles (2011)
- "Avrupa Piyano Metodu" – Fritz Emonts (2010)
- "Arkadaşım Piyano" - Ümit Sürekli (2009)
- "Piyano Çalmayı Öğreniyorum" – Didem Gezek & Elvan Gezek (2008)
- "Basic Adult Piano Course" – Willard A. Palmer, Morton Manus, Amanda Vick Lethco (1987)

2.13. Türkiye'de Piyano Eğitiminde Yararlanılan Dört El Metot ve Kaynakları

Ülkemizde ne yazık ki piyanoda dört el çalışmaları için düzenlenen yeterli sayıda kaynak bulunmamaktadır. Aşağıda belirtilen metotlar, dört el çalışmalarında, piyano öğretmenleri tarafından bilinen ve tercih edilen bazı metotlar arasındadır:

- "Öğretmenimle Çalıyorum" – Enver Tufan
- "Piyano En İyi Dostum O" – Salih Aydoğan (Metot içinde bazı düet çalışmaları mevcuttur.)
- "Kolay Piyano Kursu" – John Thompson (Metot içinde bazı düet çalışmaları mevcuttur.)
- "Learning to Play Piano" – Denes Agay (Metot içinde bazı düet çalışmaları mevcuttur.)

- “Avrupa Piyano Metodu” –Fritz Emonts (Metot içinde bazı düet çalışmaları mevcuttur).

BÖLÜM 3

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

3.1. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma ile ilgili olan ve kaynakça oluşturabilecek tezlere, makalelere ve kitaplara yer verilmiştir.

Karakuş (2018), Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Kullanımının Önemi adlı makalesinde, başlangıç piyano eğitiminde düet çalmanın önemini vurgulamayı, öğretmenleri ile birlikte çalma sürecindeki duygu ve düşüncelerini ortaya koymayı, öğrenciler üzerindeki etkisini ve piyano eğitimi veren öğretmenlere farklı bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, başlangıç piyano eğitiminde dört el kullanımının, çocukları mutlu eden bir süreç olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan tüm öğrenciler dört el çalma sürecinde öğretmenlerini dinlediğini ifade etmiştir. “Çoğu durumlarda öğrencinin olumlu duyuşsal özellikleri, hem bilişsel özelliklere, hem de psiko-motor özellik ve davranışlara olumlu etkiler yapmaktadır” (Akbulut; 2000: 3). Öğrenci, çalgının tekniğini kendi içinde içselleştirip kavramaya ve uygulamaya çalışırken farkında olmadan dikkatini de geliştirir. Dört el çalan öğrencilerin dikkat ve konsantrasyon becerileri geliştiği için öğrencilerin öğretmenlerini daha çok dinlediği ve daha az hata yapmaya çalıştığı tespit edilmiştir. Başlangıç piyano eğitiminde

dört el kullanımının, öğrencileri motive eden, gelişimlerini olumlu yönde etkileyen ve öğrencilere piyanoyu sevdiren bir süreç olduğu tespit edilmiştir. Piyano düetlerini çalmak öğrenci için oldukça zevkli ve heyecan verici bir çalışmadır (Shockley, 1982). "Özellikle basit ve armonik yönden zengin olmayan, başlangıç düzey solo piyano eserlerinden sıkılan öğrenci için düetler motive edici eserler olacaktır. Öğrencinin kendi öğretmeninin eşliğinde çalması ve değişik eşliklemeleri ve tonları keşfetmesi daha farklı ve güzel çalmasını sağlayacaktır. Öğrenci, piyanoda daha geniş bir alanda sunulan zengin armonileri daha severek çalacaktır" (Kowalchyk ve Lancaster, 1992).

Özparlak Ç. Kalkanoğlu B. (2018). "Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Yeri ve Önemi" makalesinde, dört el çalışmalarının tarihinden ve yararlarından bahsetmektedirler. Dört el çalışmalarının gerek başlangıç piyano eğitiminde gerekse yetişkin piyano eğitiminde öğrenci motivasyonunu, başarısı ve özgüvenini arttırmada önemli bir rol oynadığına değinmektedirler. Özeti ise; "Çoğu piyano öğrencisi dikkatini ve zamanını solo piyano performansına ve çalışmalarına odaklar. Ancak piyano eğitiminde birlikte çalmanın da önemli bir yeri bulunmaktadır ve dört el çalışmalarının piyano eğitiminde birlikte çalma tecrübelerine başlamanın en tercih edilen yolu olduğu bilinmektedir. Bu bilgiler ışığında bu araştırma ile dört el çalışmalarının piyano eğitiminin çeşitli temellerine olan katkılarının ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda ise piyano eğitimi alan öğrencilerin tempo, deşifre, motivasyon, müzikalite, pedal kullanma, literatür tanıma, konsantrasyon, performans kaygısı gibi konularda yaşadığı problemlerin, dört el çalışmaları ile en aza indirilebileceği ve hatta giderilebileceği görülmüştür." şeklinde ifade etmişlerdir.

Ağayeva (2017), Piyano İcracısının Gelişim Sürecinde Piyano Düetlerinin Rolü ve Önemi adlı makalesinde, dört el - düet çalışmalarının birey üzerindeki rolleri ve gerekliliklerinden bahsetmektedir. Düet icra eden piyano öğrencilerinin edindiği özellikleri "Müzikal alanda kolektif çalışmanın bir sonucu olarak karşımıza çıkan düet icrası; müzikal eğitimde bireye kendi öz becerilerini değerlendirmenin yanı sıra, partnerinin duygularını, düşüncelerini ve müzikal yeteneğini kavratmakta deneyim kazandırmaktadır. Bu deneyim bireyin sanatsal dünyasının gelişimine paralel olarak bireyde empati yeteneğinin de gelişimini desteklemektedir. Senkronizasyon, periferik görüş, nüans vb. birçok olgunun doğru şekilde yerine getirilebilmesiyle mümkün olabilen piyano düetlerinin günümüzde eskiye nazaran

daha sık tercih edilir olması, piyano icrası bağlamında zirveye ulaşabilme açısından sevindirici bir gelişme olarak karşımıza çıkmaktadır.” şeklinde ifade etmiştir.

Tecimer (2006), Piyano Düetleri Tarihsel Gelişimi ve Piyano Eğitimindeki Önemi adlı makalesinde, piyano eğitiminde dört el-düet çalışmalarının yararlarından ve olumlu etkilerinden bahsederek dört el yönteminin piyano eğitiminde yaygın olarak kullanılmasını sağlamayı amaçlamaktadır. “Düet çalmak özellikle başlangıç düzeyindeki öğrenciye ritim ve tempo gibi temel öğeleri öğrenirken çok şey kazandırır. Öğretmeni ile beraber düet eserleri çalmak öğrencinin sabit vuruşa ihtiyaç duymadan aynı tempoda kalmasını yani tempoyu değiştirmeden çalmasını sağlar. Piyano düetlerini çalmak deşifre çalma becerisini de geliştirecektir. Birlikte çalmak öğrenciye zengin bir müzik tecrübesi kazandırır ve müzisyenlik becerisini arttırır. Öğrenci farklı estetik etkilerin farkına varır. Öğrencinin kendi öğretmeninin ifadeli eşliğinde çalması ve değişik ton renklerini keşfetmesi daha güzel çalmasını sağlayacaktır. Primo ve Secondo bölümlerinin beraber çalınması öğrencinin kulağını geliştirir ve yeni bir dinleme becerisi kazanmasını sağlar. Solo piyano eserlerini çalarken öğrenci kendini hep yalnız hissetmektedir. Düet çalan öğrenciler kendilerini yalnız hissetmezler ve daha mutlu olurlar.” şeklinde ifade etmiştir.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, evren ve örneklemine, verilerin toplanması sırasında kullanılan yöntemlere ve verilerin analizine yer verilmiştir.

4.1. Araştırma Modeli

Araştırmada piyano eğitiminde dört el çalışmalarının öğrenci motivasyonu ve başarısı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırma taşıdığı amaç, bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından öğretmen ve öğrencilerle yapılan gözlem ve anket yöntemiyle sağlanmıştır.

Araştırma nicel ve nitel olmak üzere iki yaklaşımla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nicel boyutu genel tarama modeli, anlık tekil taraması şeklindedir. Bu taramada, başlangıç piyano eğitimi alan öğrencilerin, dört el çalışmaları destekli piyano öğretiminin öğrenci motivasyonunu ve başarısını arttırma konusundaki düşünceleri, öğretmen ve öğrencilere uygulanan anket veri toplama aracıyla elde edilmiştir.

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini piyano eğitimi veren öğretmenler, özel kurslar, bu kurslarda çalışan piyano eğitimcileri, bu kurslarda ve özel piyano dersi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise; Balgat, Ümitköy, Bahçelievler ve Yüzüncüyıl Mahallesi'nde bulunan müzik kurumları ve özel ders veren öğretmenlerin evleri oluşturmaktadır.

4.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada kullanılan verilere literatür taraması, gözlem, görüşme ve anket tekniğiyle ulaşılmıştır. Anket soruları piyano öğretmeni ve piyano eğitimi alan öğrencilere uygulanmıştır. Verilerin toplandığı tarama sürecinde konuyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili, yerli ve yabancı kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu kaynakları, konuyla ilgili kitap, tez, makale ve internet bilgileri oluşturmaktadır. Bilgilerin toplandığı anket tekniği için araştırmacı tarafından hazırlanan sorulara uzman kanısı da alınarak son biçimi verilmiştir.

Literatür taraması akademik çalışmalarda atılması gereken ilk adımlardan biridir. Gash bu süreci, belirli bir konuda yayınlanmış olabildiğince çok eserin, derinlemesine ve sistematik olarak araştırılması ve belirlenmesi olarak tanımlamıştır.

4.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlenmesi

Hazırlanan anket sorularının değerlendirilerek tablolar ve grafikler halinde sunulup, çözümlenmesi ve yorumlanmasıyla oluşturulmuştur. Görüşmede öğretmen ve öğrenciye yöneltilen soruların cevapları uzman kişi yardımıyla şekillere dönüştürülmüş, işlenmiş ve çözümlenmiştir.

Araştırmaya yönelik piyano eğitimcilerine ve piyano öğrencilerine uygulanan anket sorularına verilen yanıtlar değerlendirilmiş ve bu sonuçlar şekil haline getirilerek sunulmuştur. Şekillerde “0” değeri alan veriler ele alınmamıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde görüşme yöntemiyle elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir.

Uygulanan ankette “0” değeri alan veriler tabloya alınmamıştır.

5.1. Öğretmene Uygulanan Ankete Yönelik Bulgu ve Yorumlar

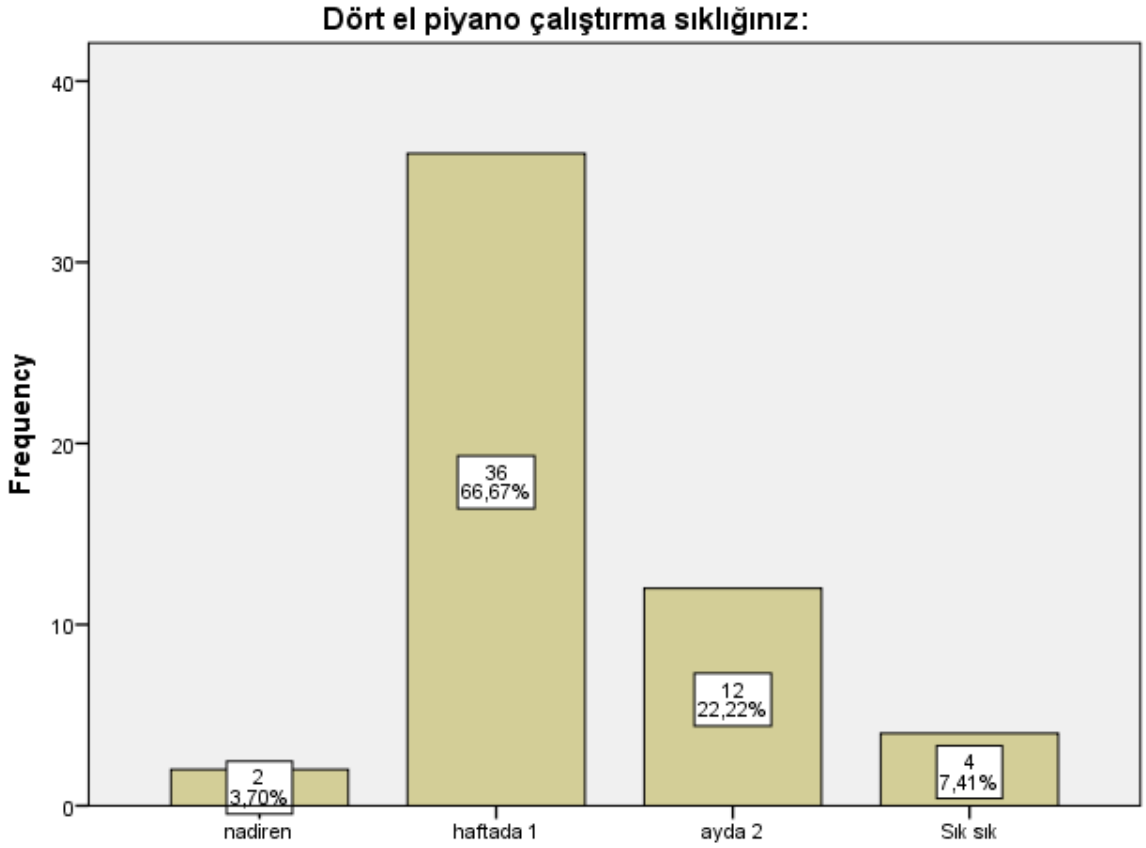

Şekil 1. Öğretmenlerin dört el piyano çalıştırma sıklığı dağılımı

Şekil 1' de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 2'si, piyanoda dört el çalıştırma sıklığını (%3.70) nadiren, 36'sı (%66,67) haftada bir, 12'si (%22,22) ayda iki, 4'ü ise (%7,41) sık sık şeklinde ifade etmiştir.

Piyanoda dört el çalıştırma sıklığının haftada bir gerçekleştirilmesi sonucu %66.67 oranı ortaya çıkmıştır.

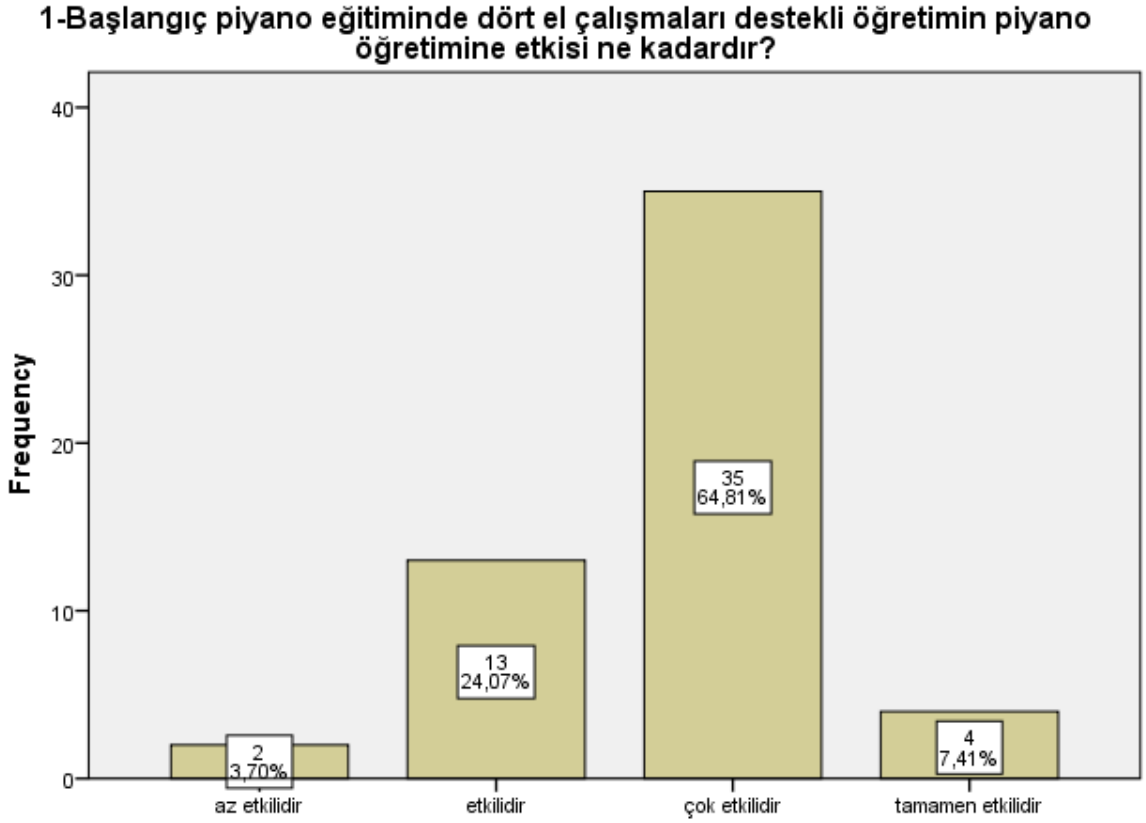

Şekil 2. Başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin piyano öğretimine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 2'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 2'si (%3,70) az etkilidir, 13'ü (%24,07) etkilidir, 35'i (%64,81) çok etkilidir, 4'ü ise (%7,41) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %64,81'i, piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin, genel piyano öğretimine çok etkili olduğu görüşündedir.

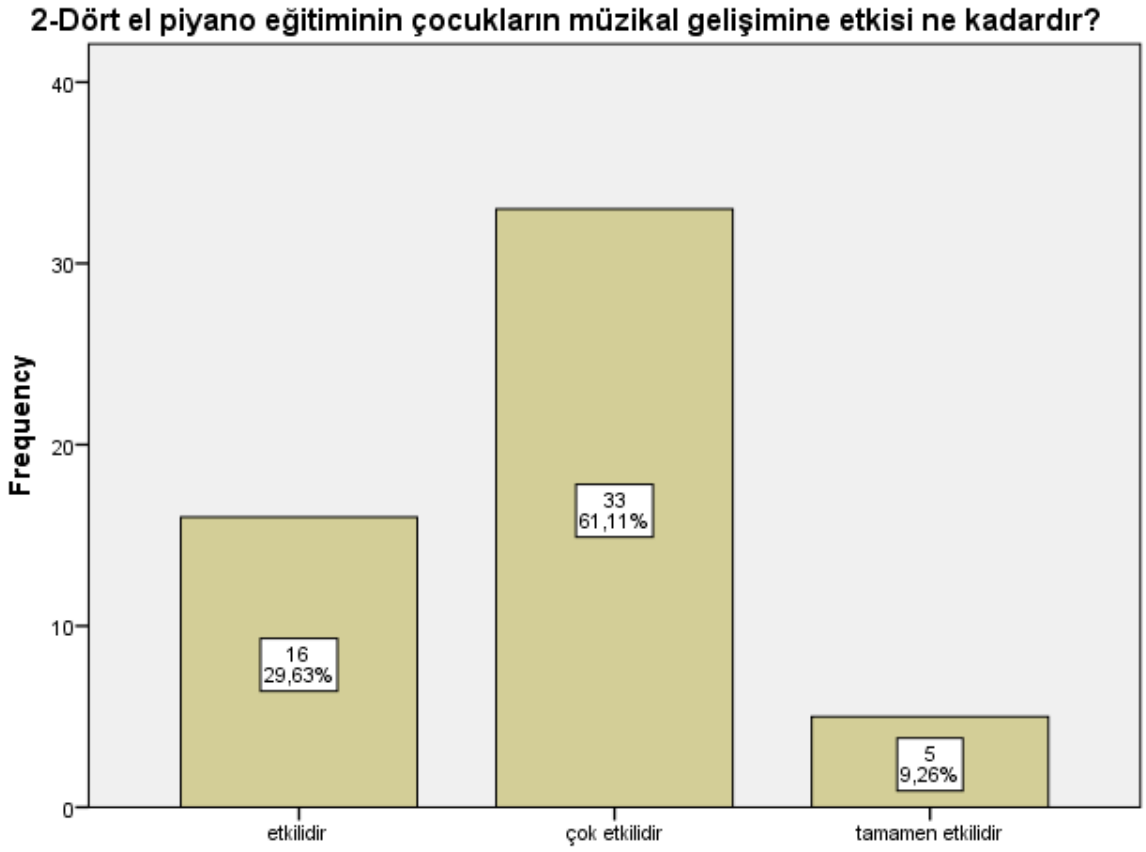

Şekil 3. Dört el piyano eğitiminin çocukların müzikal gelişimine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 3'te görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 16'sı (%29,63) etkilidir, 33'ü (%61,11) çok etkilidir, 5'i ise (%9,26) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %61,11'i, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının çocukların müzikal gelişimleri üzerinde çok etkili olduğu görüşündedir.

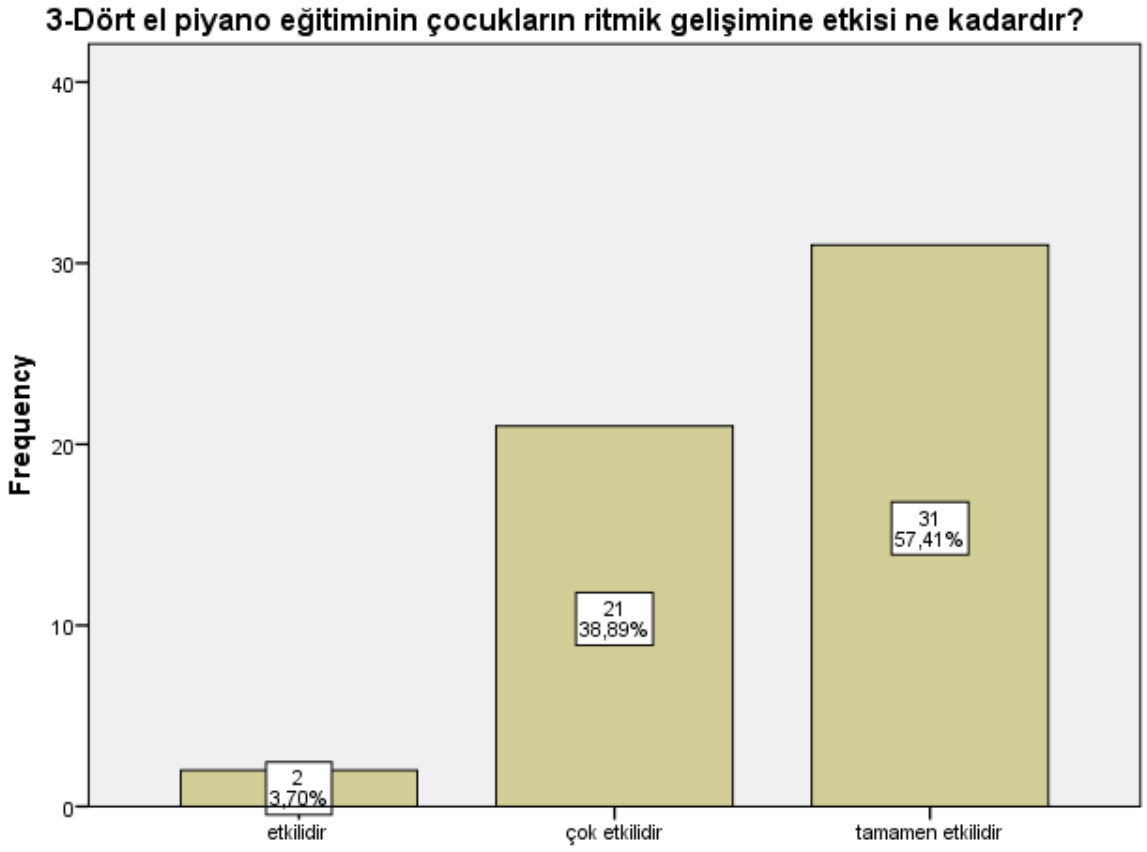

Şekil 4. Dört el piyano eğitiminin çocukların ritmik gelişimine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 4'te görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 2'si (%3,70) etkilidir, 21'i (%38,89) çok etkilidir, 31'i ise (%57,41) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %57,41'i, dört el piyano eğitiminin çocukların ritmik gelişimine tamamen etkili olduğu görüşündedir.

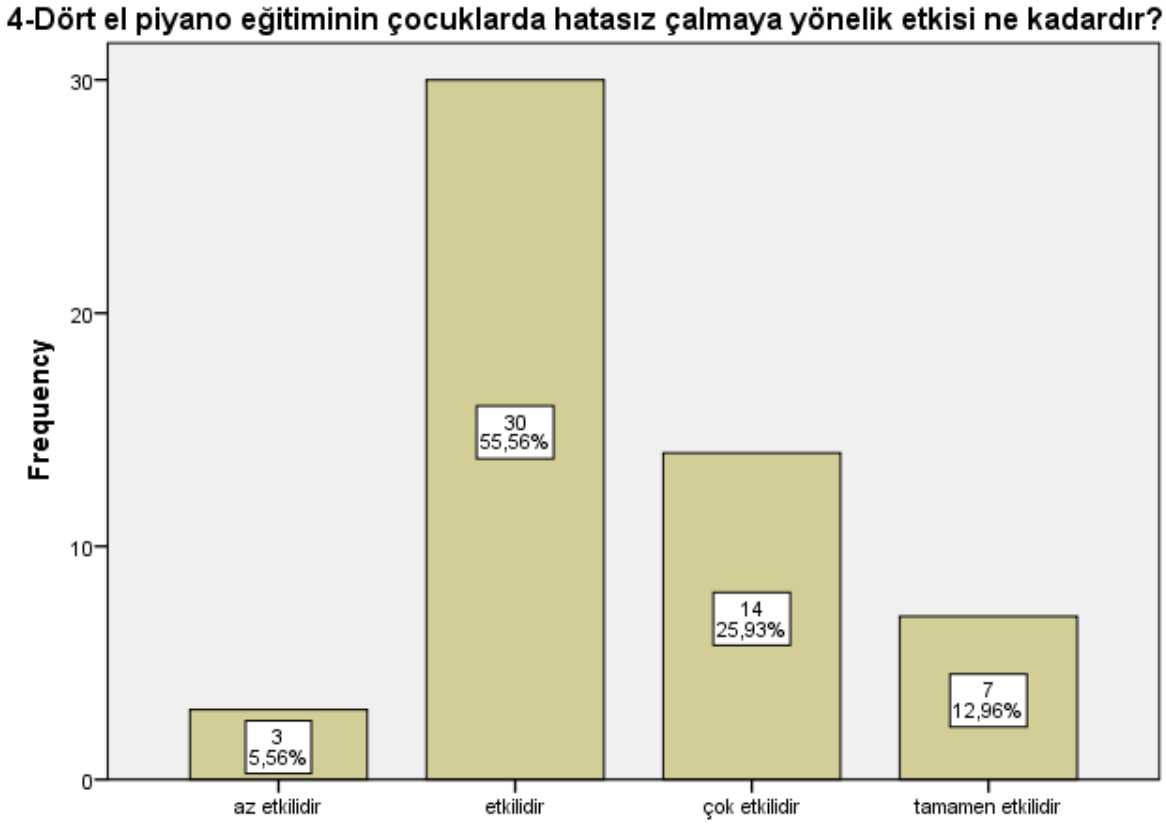

Şekil 5. Dört el piyano eğitiminin çocuklarda hatasız çalmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 5'te görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 3'ü (%5,56) az etkilidir, 30'u (%55,56) etkilidir, 14'ü (%25,93) çok etkilidir, 7'si ise (%12,96) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %55.56'sı, dört el piyano eğitiminin çocuklarda hata oranını azaltmasında etkili olduğu görüşündedir.

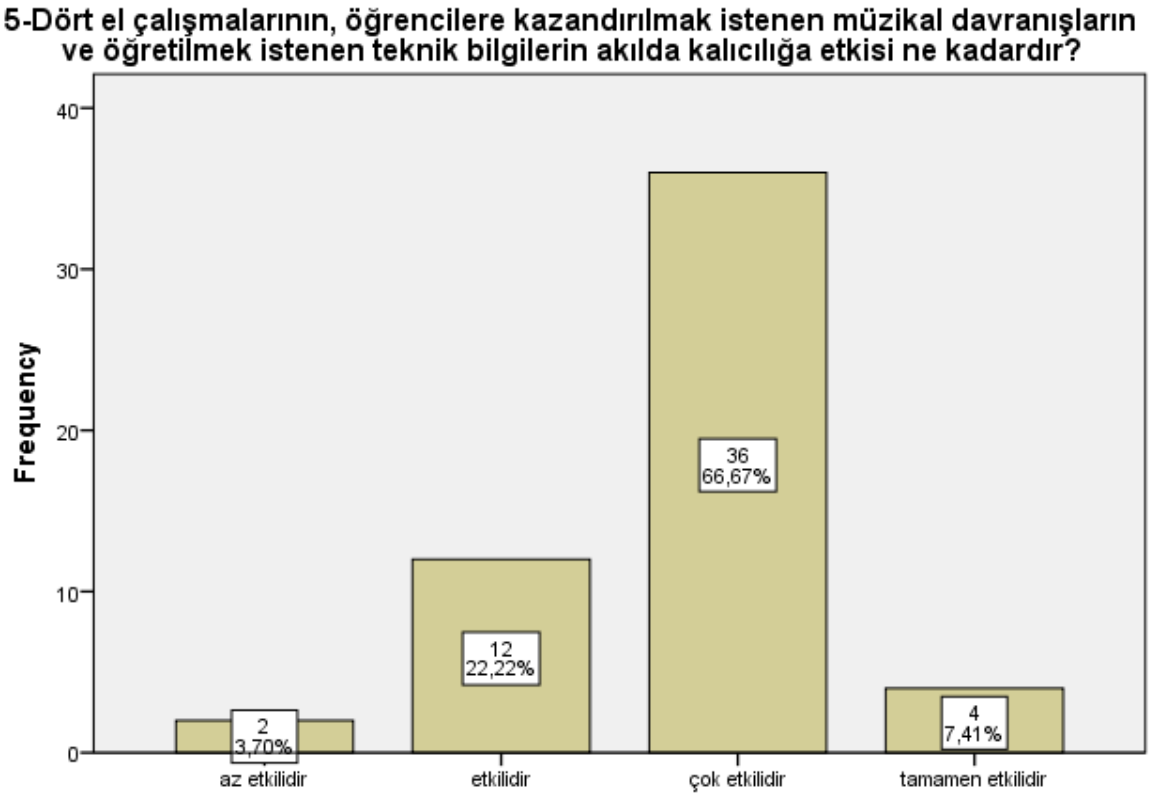

Şekil 6. Dört el çalışmalarının öğrencilere kazandırılmak istenen müzikal davranışların ve öğretilmek istenen teknik bilgilerin akılda kalıcılığına etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 6'da görüldüğü gibi, öğretmenlerin 2'si (%3,70) az etkilidir, 12'si (%22,22) etkilidir, 36'sı (%66,67) çok etkilidir, 4'ü ise (%7,41) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %66,67'si, dört el çalışmalarının, öğrencilere kazandırılmak istenen müzikal davranışların ve öğretilmek istenen teknik bilgilerin akılda kalıcılığı sağlamasında çok etkili olduğu görüşündedir.

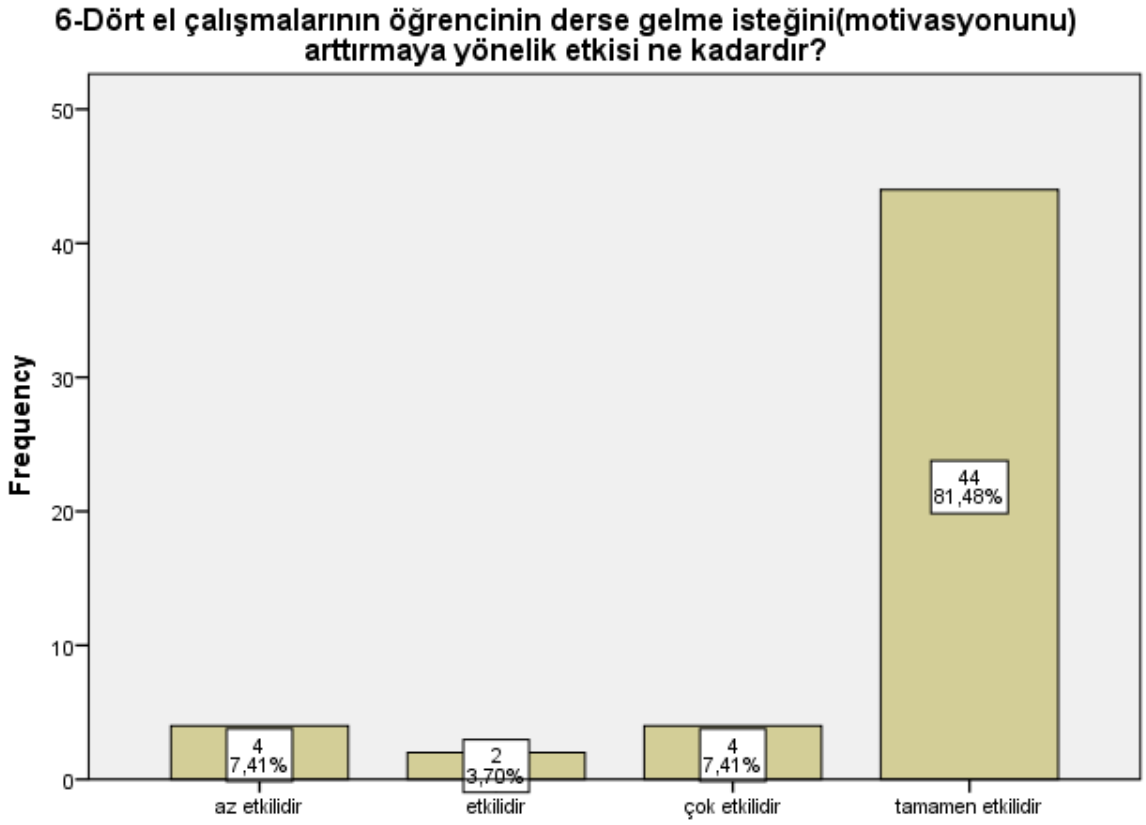

Şekil 7. Dört el çalışmalarının öğrencinin derse gelme isteğini(motivasyonunu) arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 7'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 4'ü (%7,41) az etkilidir, 2'si (%3,70) etkilidir, 4'ü (%7,41) çok etkilidir, 44'ü (%81,48) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %81,48'i, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının öğrencinin derse gelme isteğini arttırmasında tamamen etkili olduğu görüşündedir.

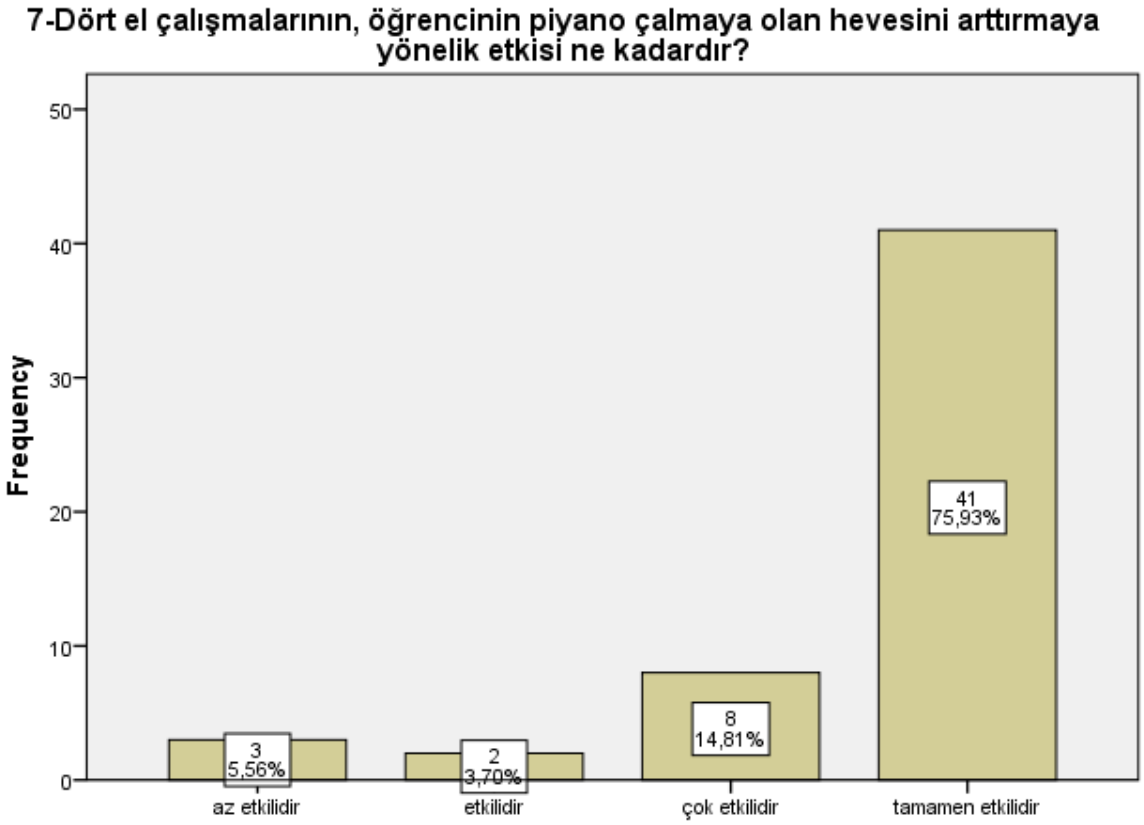

Şekil 8. Dört el çalışmalarının, öğrencinin piyano çalmaya olan hevesini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımları

Şekil 8'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 3'ü (%5,56) az etkilidir, 2'si (%3,70) etkilidir, 8'i (%14,81) çok etkilidir, 41'i ise (%75,93) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %75,93'ü, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının öğrencinin piyano çalmaya olan hevesini arttırmasında tamamen etkili olduğu görüşündedir.

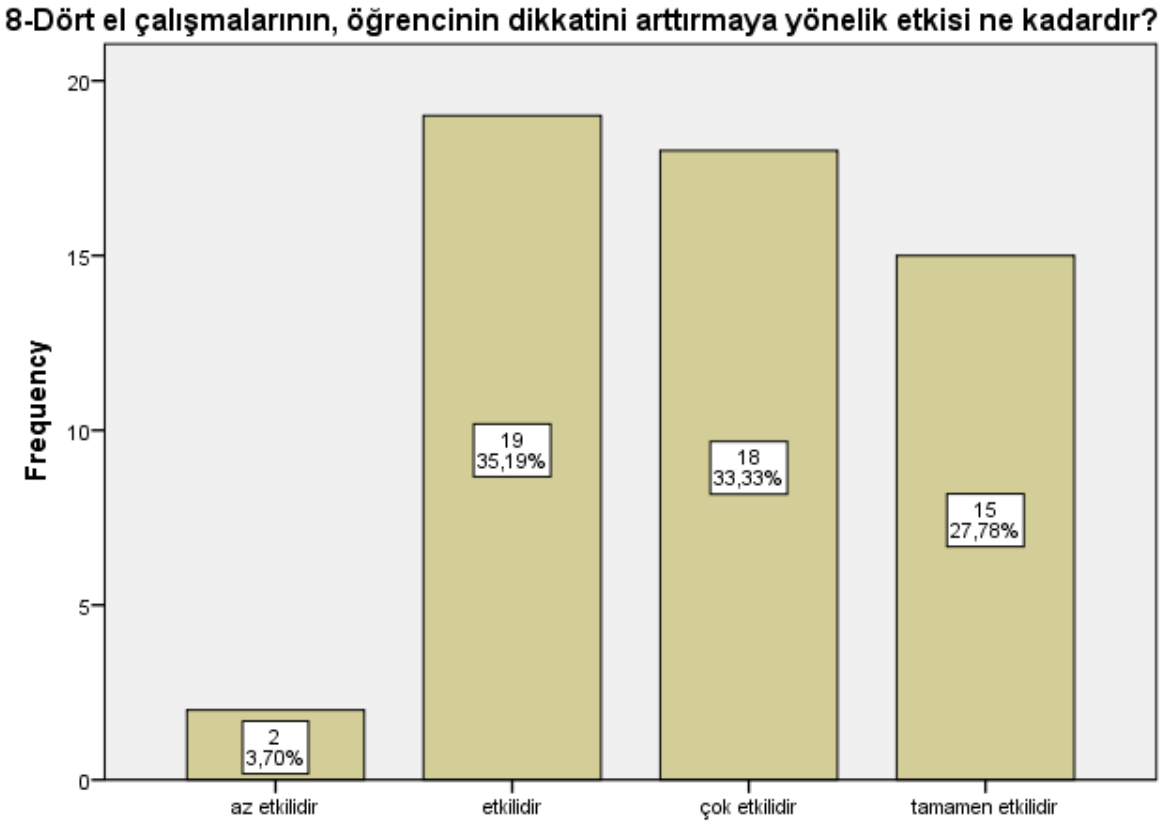

Şekil 9. Dört el çalışmalarının, öğrencinin dikkatini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı

Şekil 9'da görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 2'si (%3,70) az etkilidir, 19'u (%35,19) etkilidir, 18'i (%33,33) çok etkilidir, 15'i ise (%27,78) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %35,19'u, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, öğrencinin dikkatini arttırmasında etkili olduğu görüşündedir.

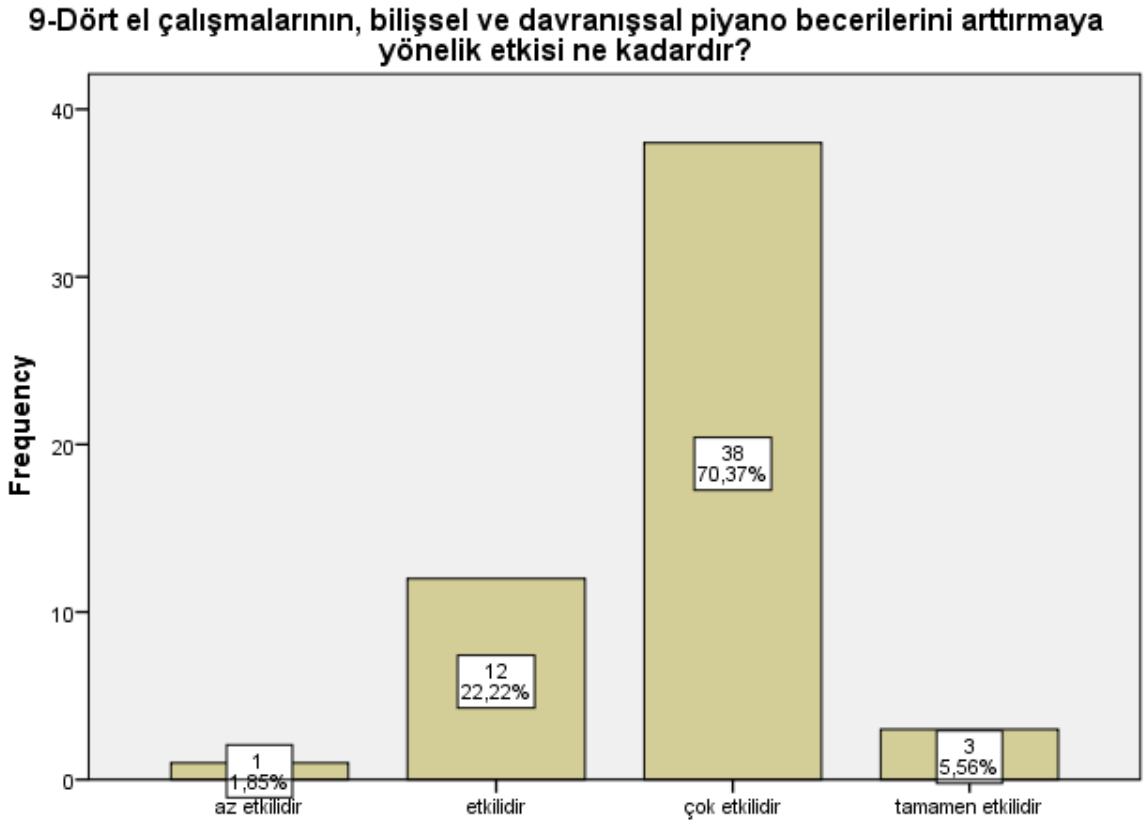

Şekil 10. Dört el çalışmalarının, bilişsel ve davranışsal piyano becerilerini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı

Şekil 10'da görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 1'i (%1,85) az etkilidir, 12'si (%22,22) etkilidir, 38'i (%70,37) çok etkilidir, 3'ü ise (%5,56) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %70,37'si, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, bilişsel ve davranışsal piyano becerilerini arttırmasında çok etkili olduğu görüşündedir.

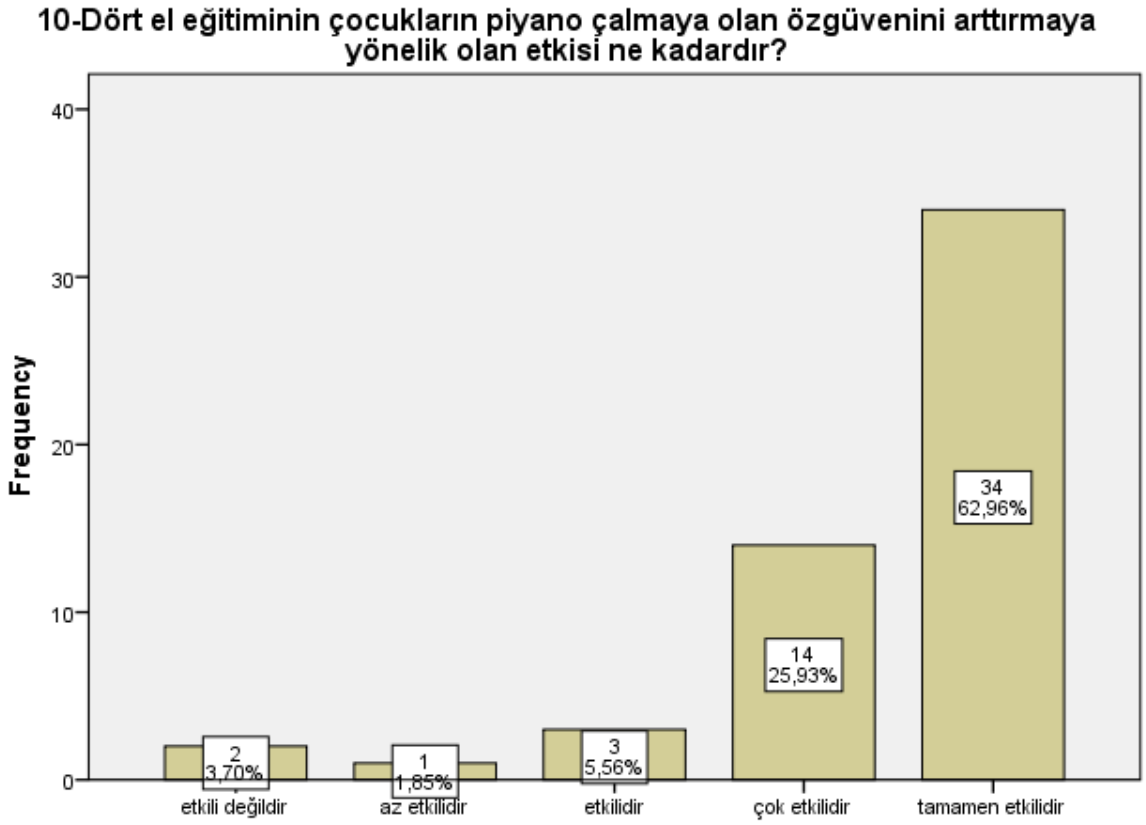

Şekil 11. Dört el eğitiminin çocukların piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmaya yönelik etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı

Şekil 11'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 2'si (%3,70) etkili değildir, 1'i (%1,85) az etkilidir, 3'ü (%5,56) etkilidir, 14'ü (%25,93) çok etkilidir, 34'ü ise (%62,96) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %62,96'sı, piyano eğitiminde dört el eğitiminin çocukların piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmasında tamamen etkili olduğu görüşündedir.

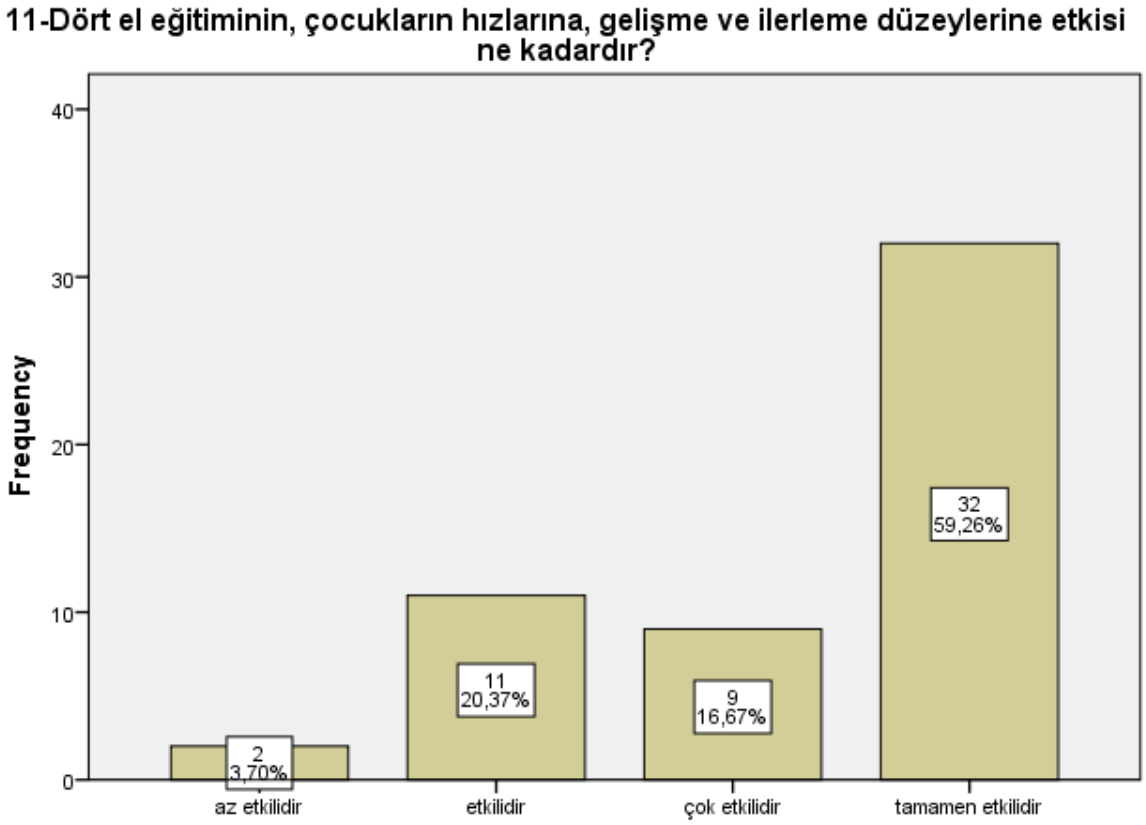

Şekil 12. Dört el eğitiminin, çocukların hızlarına, gelişme ve ilerleme düzeylerine etkisi üzerine öğretmen görüş dağılımı

Şekil 12'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğretmenlerin 2'si (%3,70) az etkilidir, 11'i (%20,37) etkilidir, 9'u (%16,67) çok etkilidir, 32'si ise (%59,26) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Piyano öğretmenlerinin %59,26'sı, piyano eğitiminde dört el eğitiminin, çocukların hızlarına, gelişme ve ilerleme düzeylerinde tamamen etkili olduğu görüşündedir.

5.2. Öğrenciye Uygulanan Ankete Yönelik Bulgular

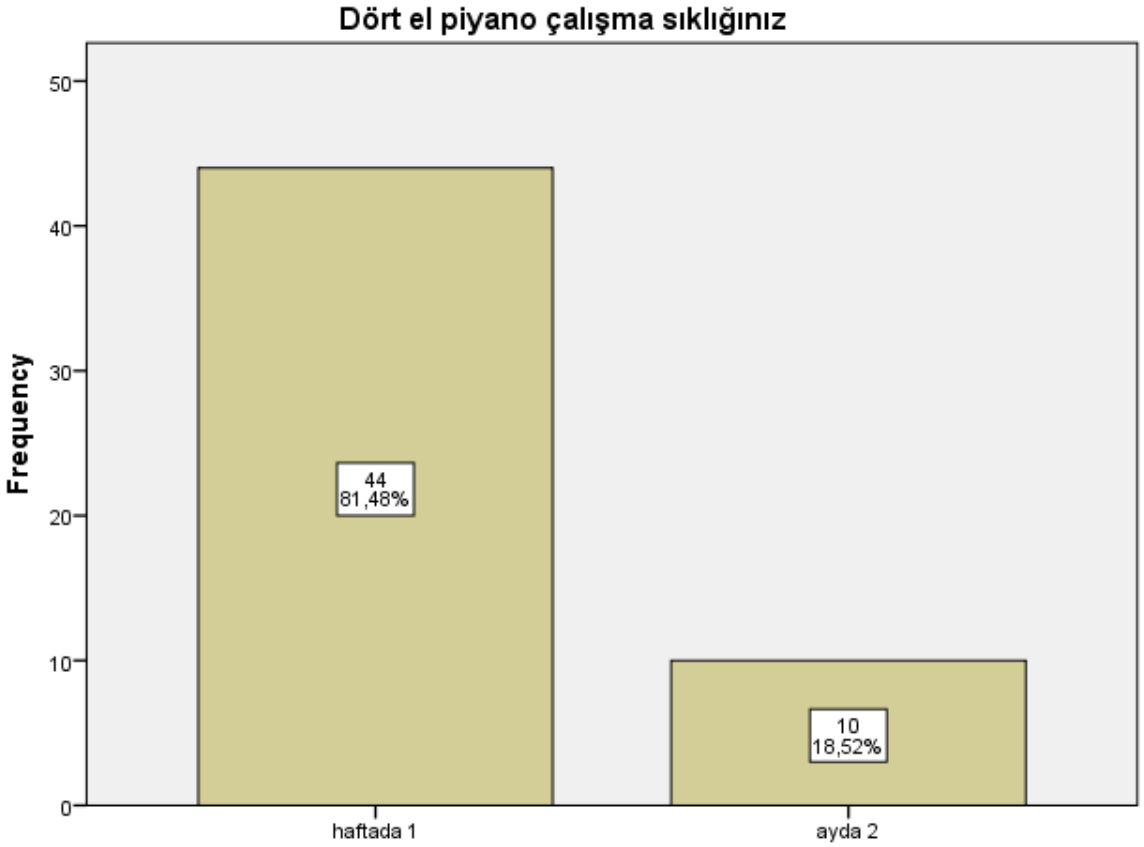

Şekil 13. Öğrencilerin dört el piyano çalışma sıklığına ait dağılımı

Şekil 13'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 44'ü (%81,48) haftada bir, 10'u ise (%18,52) ayda iki kez şeklinde ifade etmiştir.

Öğrenciye yöneltilen sorular sonucu, piyano eğitiminde dört el çalışma sıklığı oranı %81,48 olarak ortaya çıkmıştır.

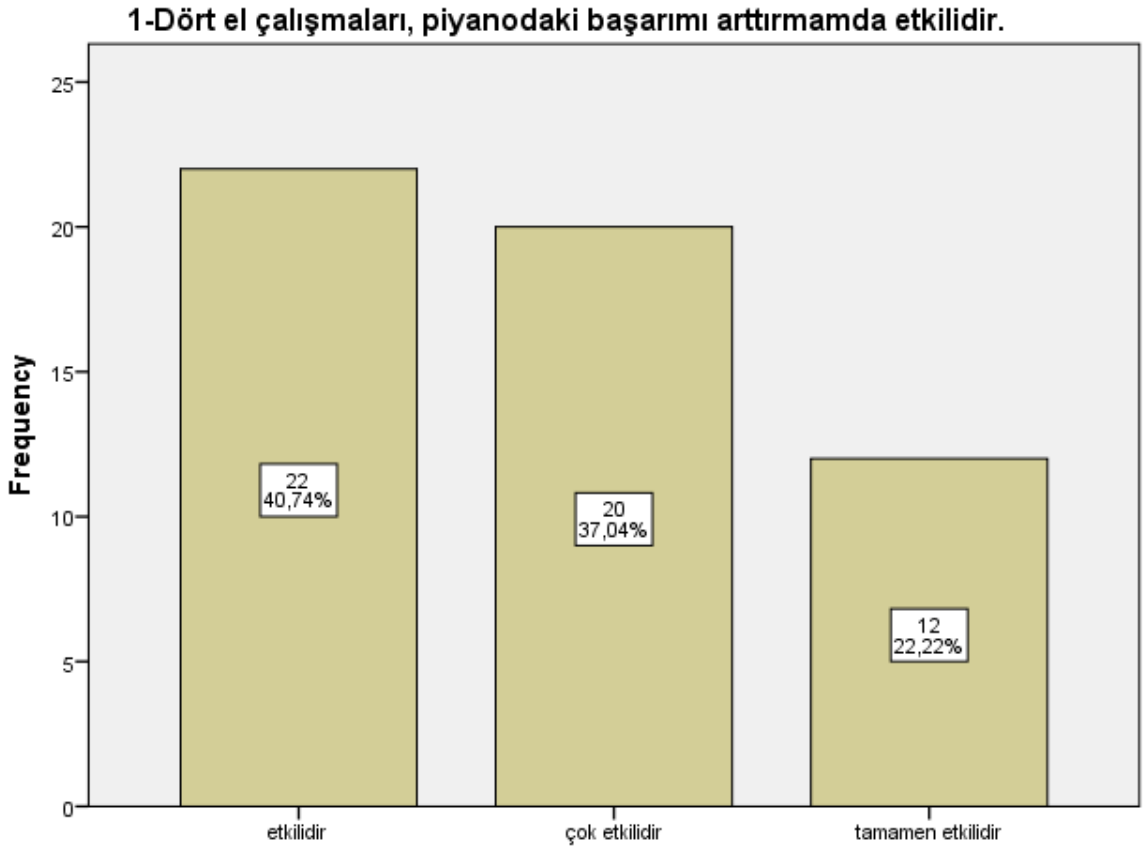

Şekil 14. Dört el çalışmalarının, piyano eğitimindeki başarıya etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı

Şekil 14'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 22'si (%40,74) etkilidir, 20'si (%37,04) çok etkilidir, 12'si ise (%22,22) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %40,74'ü, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, piyanodaki başarısını arttırmasında etkili olduğu görüşündedir.

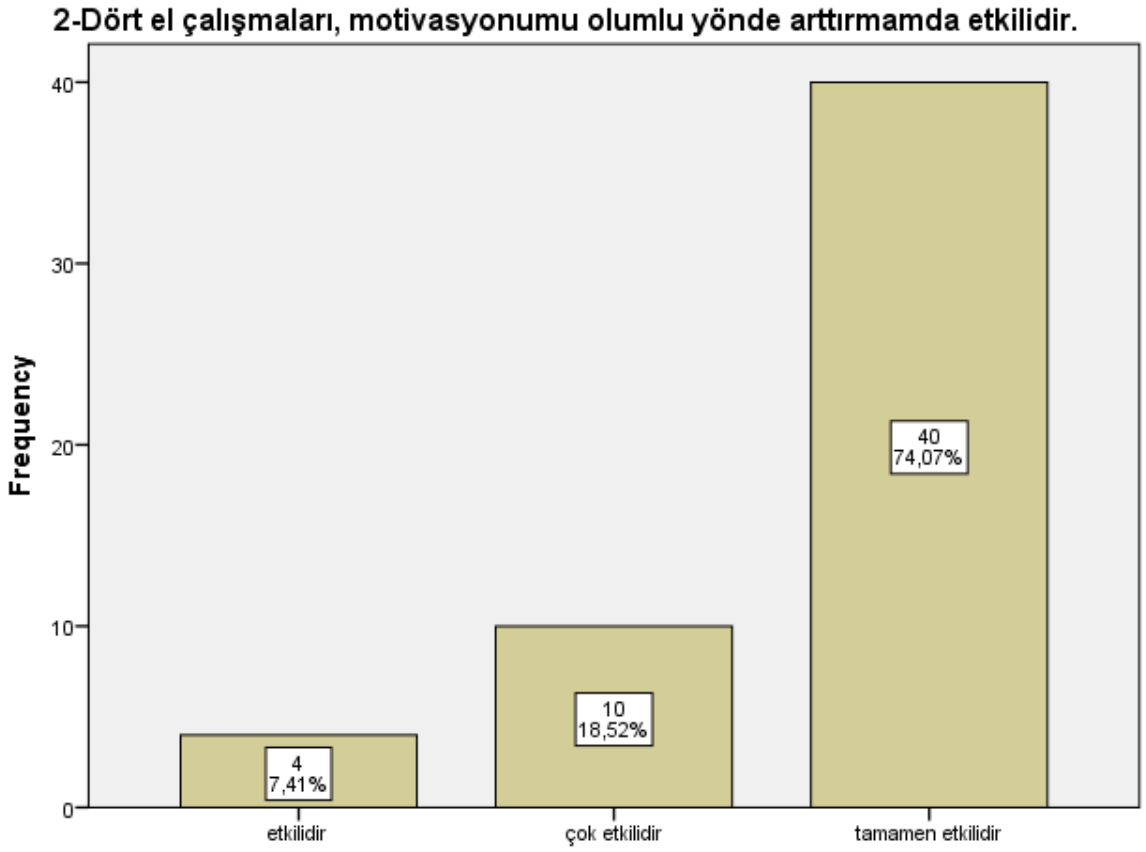

Şekil 15. Dört el çalışmalarının motivasyon üzerindeki etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı

Şekil 15'te görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 4'ü (%7,41) etkilidir, 10'u (%18,52) çok etkilidir, 40'ı ise (%74,07) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %74,07'si, dört el çalışmalarının, piyano eğitimindeki motivasyonunun olumlu yönde artmasında tamamen etkili olduğu görüşündedir.

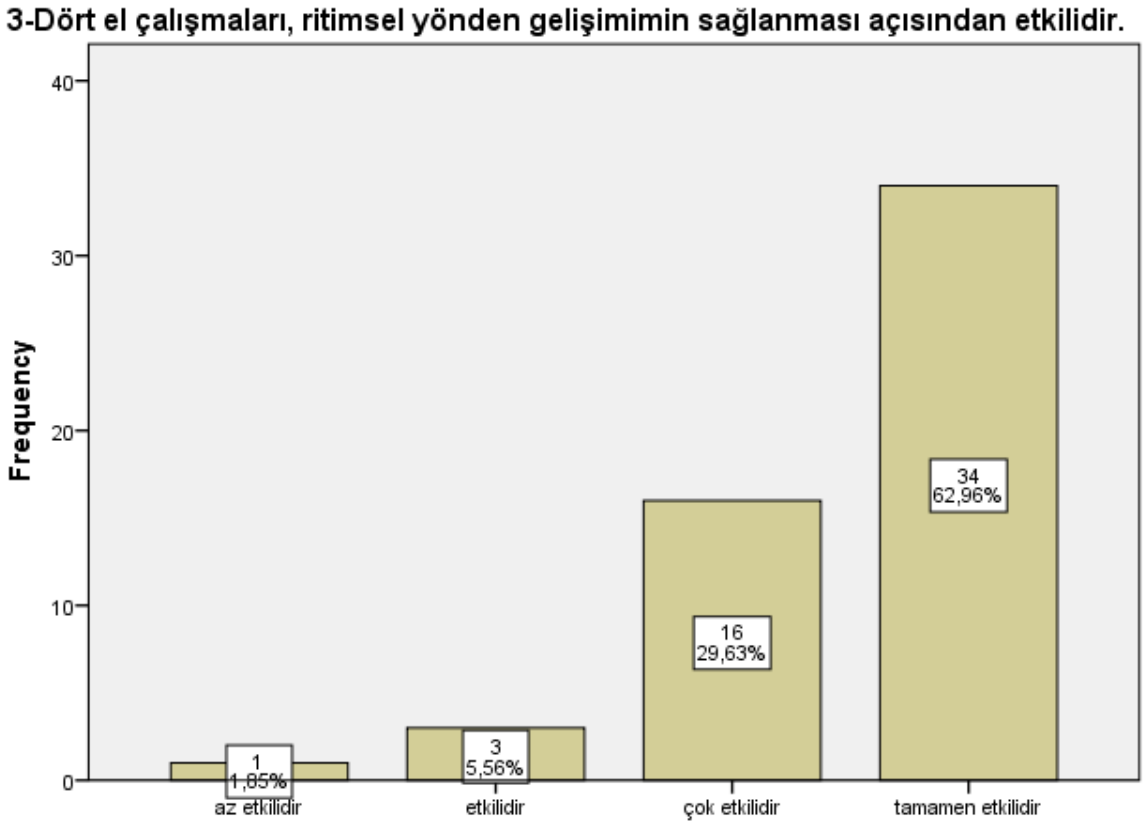

Şekil 16. Dört el çalışmalarının ritimsel yönden etkileri üzerine öğrenci görüş dağılımı

Şekil 16'da görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 1'i (%1,05) az etkilidir, 3'ü (%5,56) etkilidir, 16'sı (%29,63) çok etkilidir, 34'ü ise (%62,96) tamamen etkilidir şekilde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %62,96'sı, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, ritimsel yönden gelişiminin sağlanması açısından tamamen etkili olduğu görüşündedir.

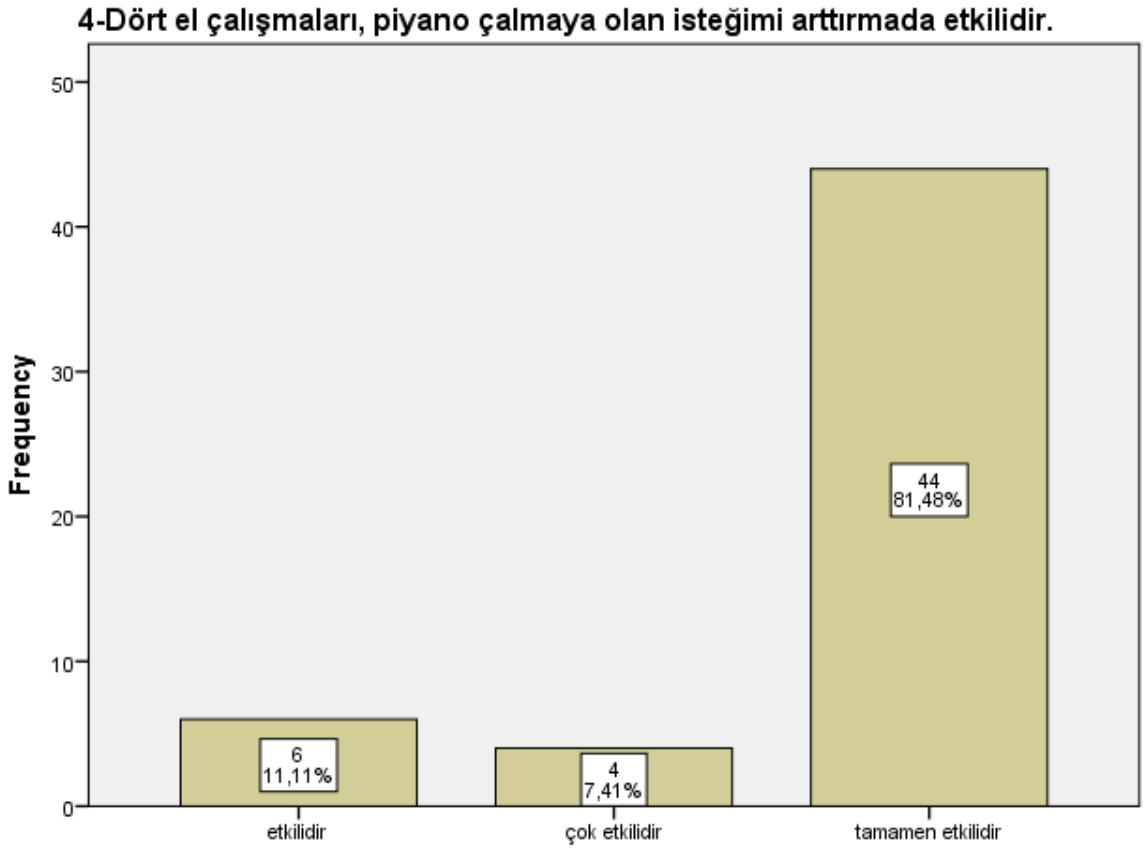

Şekil 17. Dört el çalışmalarının piyano çalmaya olan isteği arttırmasına yönelik öğrenci görüş dağılımı

Şekil 17'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 6'sı (%11,11) etkilidir, 4'ü (%7,41) çok etkilidir, 44'ü ise (%81,48) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %81,48'i, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, piyano çalmaya olan isteğini arttırmada tamamen etkili olduğu görüşündedir.

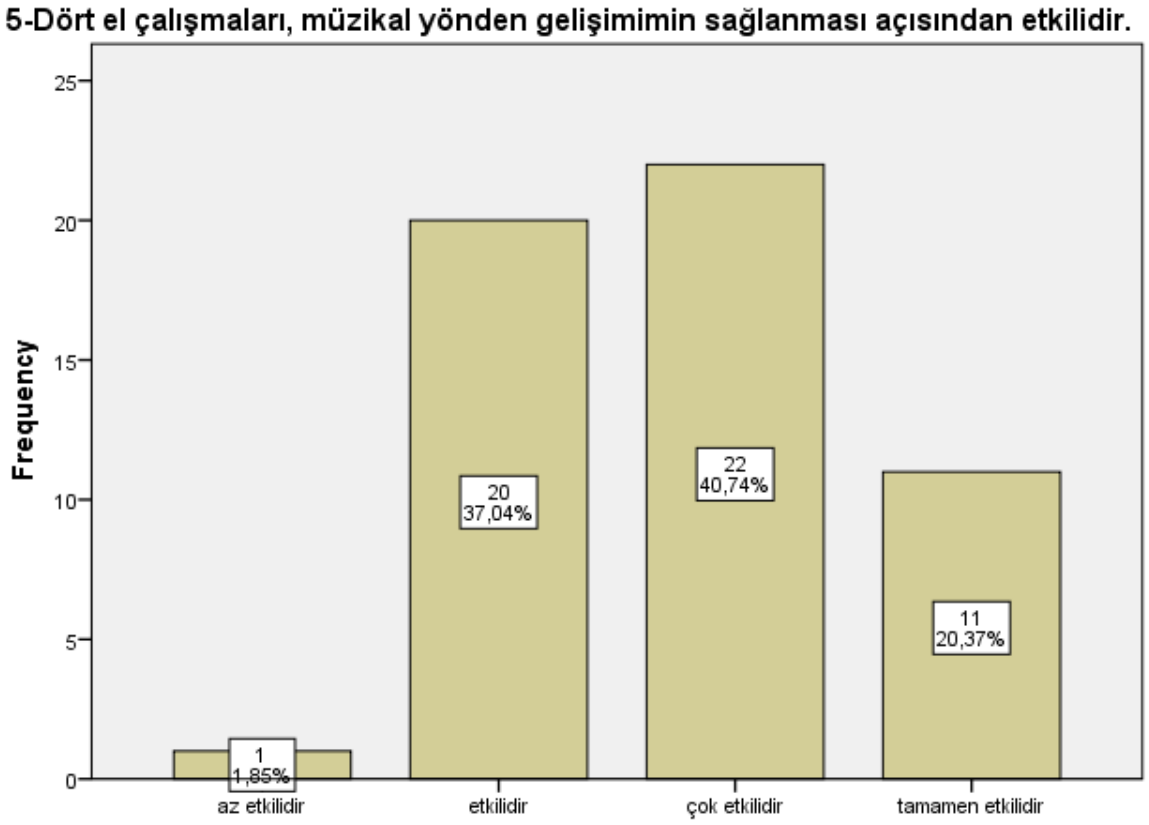

Şekil 18. Dört el çalışmalarının müzikal yönden gelişime etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı

Şekil 18'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 1'i (%1,85) az etkilidir, 20'si (%37,04) etkilidir, 22'si (%40,74) çok etkilidir, 11'i ise (%20,37) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %40,74'ü, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, müzikal yönden gelişiminin sağlanması açısından çok etkili olduğu görüşündedir.

Şekil 19. Dört el çalışmalarının teknik açıdan karşılaşılan etkilerine yönelik öğrenci görüş dağılımı

Şekil 19'da görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 4'ü (%7,41) az etkilidir, 29'u (%53,70) etkilidir, 18'i (%33,33) çok etkilidir, 3'ü ise (%5,56) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %53,70'i, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, teknik açıdan eksiklerini tamamlamasına yardımcı olması yönünden etkili olduğu görüşündedir.

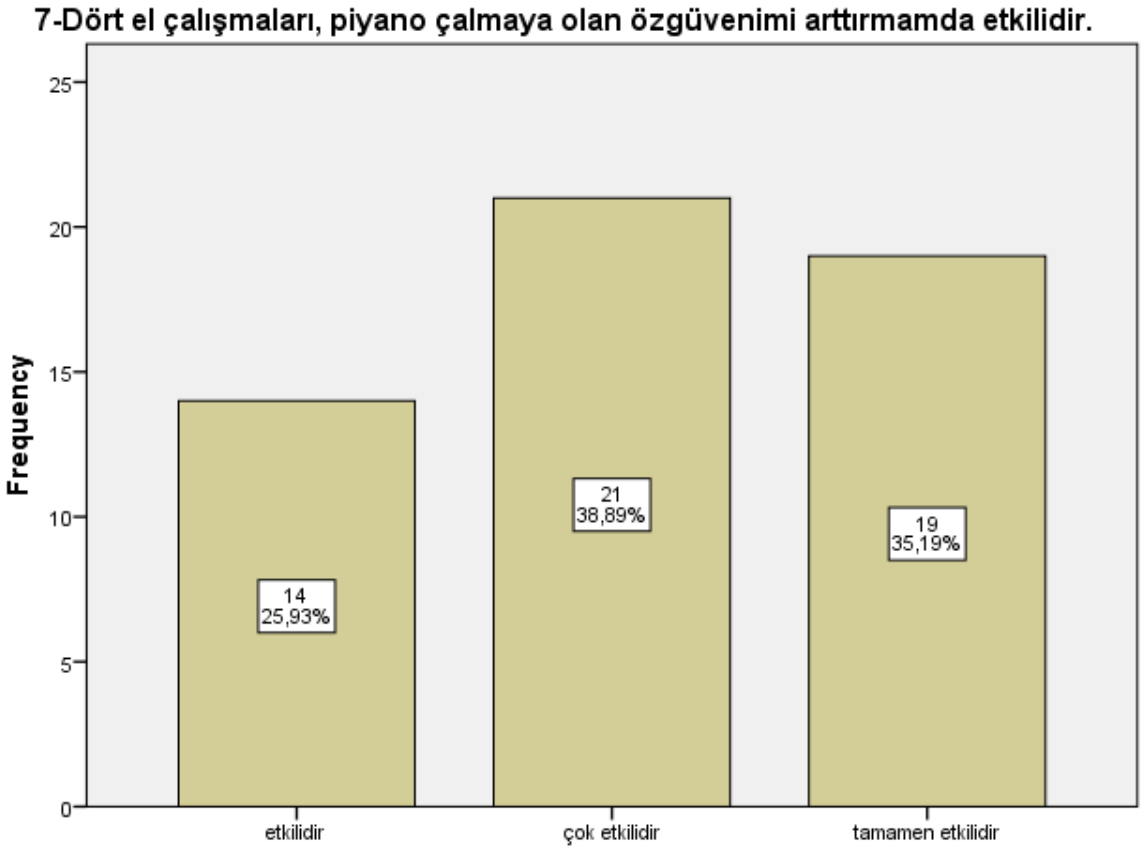

Şekil 20. Dört el çalışmalarının piyano çalmaya olan özgüven artışındaki etkilerine yönelik öğrenci görüş dağılımı

Şekil20'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 14'ü (%25,93) etkilidir, 21'i (%38,89) çok etkilidir, 19'u ise (%35,19) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir. Öğrencilerin %38,89'u, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmasında çok etkili olduğu görüşündedir.

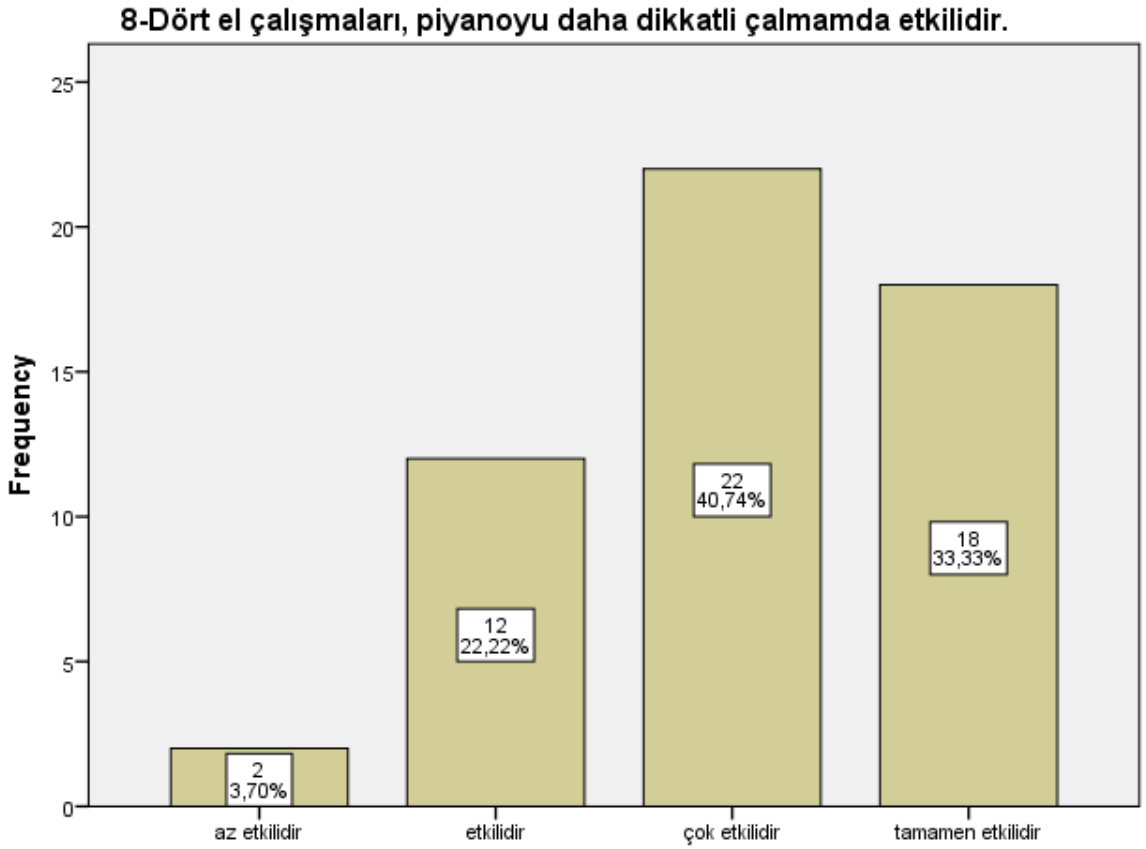

Şekil 21. Dört el çalışmalarının piyano çalmadaki dikkati arttırmasına yönelik öğrenci görüş dağılımı

Şekil 21'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 2'si (%3,70) az etkilidir, 12'si (%22,22) etkilidir, 22'si (%40,74) çok etkilidir, 18'i ise (%33,33) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %40,74'ü, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, piyanoyu daha dikkatli çalmasında çok etkili olduğu görüşündedir.

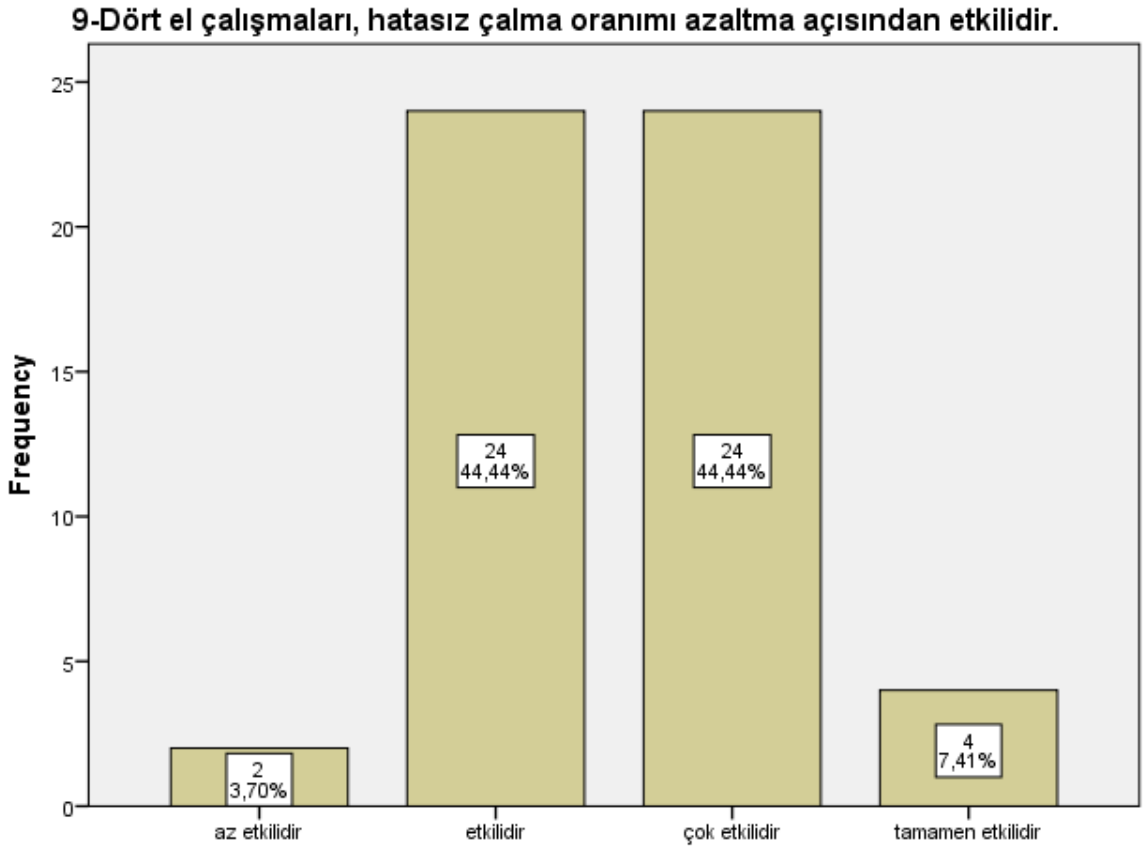

Şekil 22. Dört el çalışmalarının hatasız çalma oranına etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı

Şekil 22'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 2'si (%3,70) az etkilidir, 24'ü (%44,44) etkilidir, 24'ü (%44,44) çok etkilidir, 4'ü ise (%7,41) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %44,44'ü, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, piyanoyu hatasız çalmasında çok etkili olduğu görüşündedir.

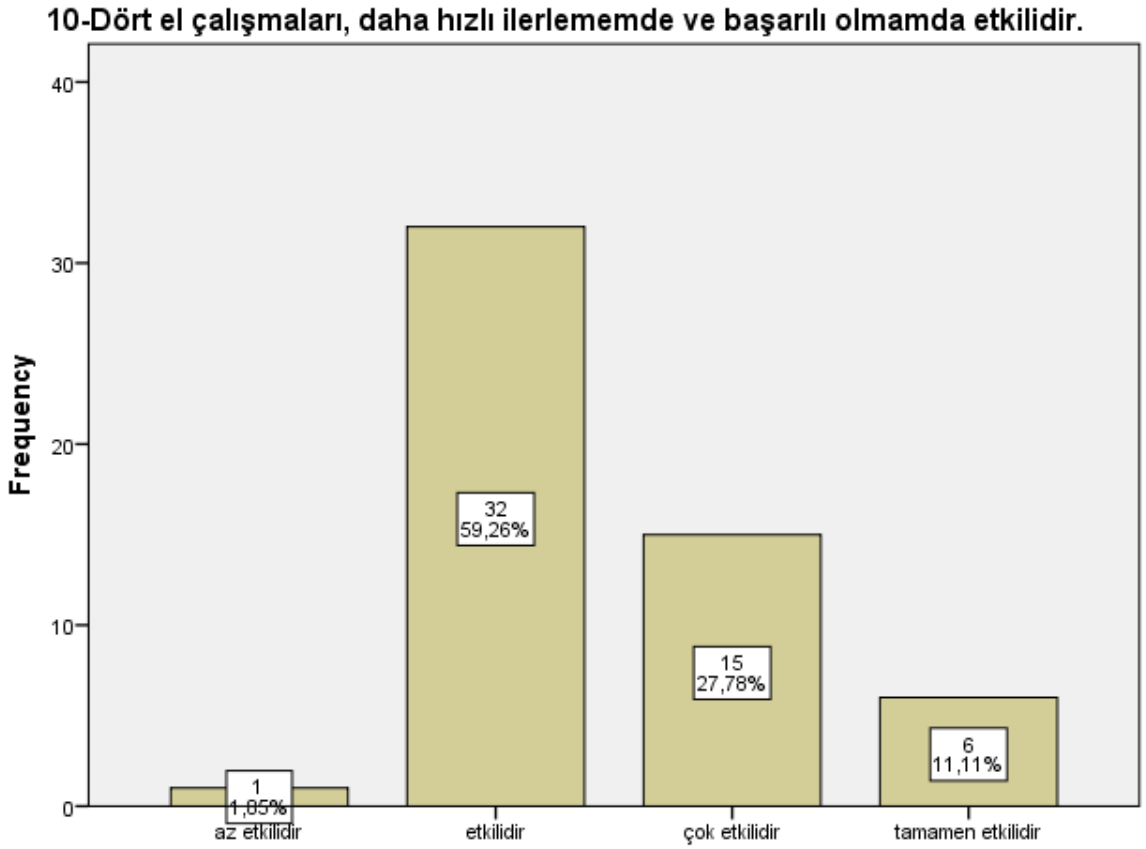

Şekil 23. Dört el çalışmalarının piyanoda ilerleme hızına ve piyano çalmadaki başarısına etkisi üzerine öğrenci görüş dağılımı

Şekil 23'te görüldüğü gibi, araştırma kapsamında öğrencilerin 1'i (%1,05) az etkilidir, 32'si (%59,26) etkilidir, 15'i (%27,78) çok etkilidir, 6'sı ise (%11,11) tamamen etkilidir şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerin %59,26'sı, piyano eğitiminde dört el çalışmalarının, piyanoda daha hızlı ilerlemesi ve başarılı olmasında etkili olduğu görüşündedir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulguların yorumlanmasıyla ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda oluşturulan önerilere yer verilmiştir.

6.1. Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Başarı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi ile İlgili Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

- Araştırmada anket uygulanan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, öğrencilerine piyanoda haftada 1 dört el çalışmaları yaptırdığı,
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarının ortalamasının 34 olduğu,
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin ortalama 13 yıldır piyano eğitmenliği yaptığı,
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin ortalama 7 yıldır dört el piyano çalışmasında bulunduğu,
- Ortalama 16 öğrenci ile dört el piyano çalışıldığı,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin piyano öğretiminde çok etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el piyano eğitiminin çocukların müzikal gelişiminde çok etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el piyano eğitiminin çocukların ritmik gelişimi üzerinde tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,

- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el piyano eğitiminin çocuklarda hatasız çalmaya yönelik etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarıyla öğrencilere kazandırılmak istenen müzikal davranışların ve öğretilmek istenen teknik bilgilerin akılda kalıcılığı konusunda çok etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının öğrencinin derse gelme isteğini arttırmaya yönelik tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının öğrencinin piyano çalmaya olan hevesini attırma konusunda tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının öğrencinin dikkatini arttırmaya yönelik etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının bilişsel ve davranışsal piyano becerilerini arttırmaya yönelik çok etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el eğitiminin çocukların piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmaya yönelik tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun, dört el eğitiminin çocukların piyanoda gelişim hızına, gelişme ve ilerleme düzeylerine karşı tamamen etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

6.2.Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Öğrenci Başarı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi ile İlgili Öğrencilerin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

- Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının ortalamasının 13 olduğu,
- Araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık 4,5 yıldır piyano eğitimi almakta ve ayrıca ortalama 2 yıldır dört el piyano çalışması yapmakta olduğu,
- Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun haftada 1 dört el piyano çalışması yapmakta olduğu,

- Anket uygulanan öğrencilerin bir çoğunun piyano eğitiminde dört el çalışması destekli öğretime olumlu baktığı,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının piyanodaki başarılarını arttırmada etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının kendi motivasyonları üzerinde tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının ritimsel yönden gelişimin sağlanmasında tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının piyano çalmaya olan isteği arttırmada tamamen etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının müzikal yönden gelişiminin sağlanmasında çok etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının müzikal yönden gelişiminin sağlanmasında çok etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının, teknik açıdan eksiklerin tamamlanmasına yardımcı olma yönünden etkili olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının, piyano çalmaya olan özgüveni arttırma üzerinde çok etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının, piyanoyu daha dikkatli çalma üzerinde çok etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının hatasız çalma yönünden çok etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu,
- Anket uygulanan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, dört el çalışmalarının, piyanoda daha hızlı ilerlemede ve başarılı olmada etkili bir yöntem olduğu düşüncesini savunduğu
- Araştırma genel olarak ele alındığında, piyanoda dört el çalışmalarının başlangıç piyano eğitimi alan bireyler üzerinde etkisinin olumlu yönde olduğu, onları çalışmaya teşvik

ettiği, motivasyonlarını arttırdığı, teknik açıdan pek çok konuda geliştirdiği, bilişsel ve davranışsal yönden pek çok gelişim gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Başlangıç piyano eğitiminde dört el kullanımında öğrencilerin öğretmenleri ile aynı anda çalmalarının motivasyonlarını arttırdığı ve öğrencilerin bunu dile getirdiği tespit edilmiştir.
- Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, başlangıç piyano eğitiminde dört el kullanımının, öğrencileri motive eden, gelişimlerini olumlu yönde etkileyen ve öğrencilere piyanoyu sevdiren bir süreç olduğu tespit edilmiştir. Piyano düetlerini çalmak öğrenci için oldukça zevkli ve heyecan verici bir çalışmadır (Shockley, 1982). Özellikle basit ve armonik yönden zengin olmayan, başlangıç düzey solo piyano eserlerinden sıkılan öğrenci için düetler motive edici eserler olacaktır. Öğrencinin kendi öğretmeninin ifadeli eşliğinde çalması ve değişik ton renklerini keşfetmesi daha güzel çalmasını sağlayacaktır (Kasap, 2006). Öğrenci, piyanoda daha geniş bir alanda sunulan zengin armonileri daha severek çalacaktır (Kowalchyk ve Lancaster, 1992, akt.Karakuş, 2018).

6.3. Öneriler

- Başlangıç piyano eğitiminde, öğretmen-öğrenci için hazırlanan dört el kaynak kitaplarının artması sağlanabilir.
- Piyano eğitimcilerinin öğrencilerini dört el repertuvarını tanıma ve çalma konusunda teşvik etmeleri önerilmektedir.
- Öğrencinin çalmak istediği güncel bir parçanın dört el düzenlemesi öğretmen tarafından yazılarak güzel bir eser haline dönüştürebilir, bu sayede öğrencinin derse karşı motivasyonu daha artarak, daha çok çalışması sağlanabilir.
- Piyano eğitiminde, derslerdeki başarıların artmasına yardımcı olması açısından, piyano eğitmenlerinin, derslerinin belli bir bölümünde dört el çalışmalarına da zaman ayırarak öğrencileri piyano çalmaya teşvik etmeleri önerilmektedir. Bu, öğrencileri de ders esnasında daha da motive etmek ve derslerin daha keyifli geçmesini sağlamak bakımından son derece önemli bir yöntemdir.

- Klasik dönem bestecilerinin yazmış olduğu dört el eserleri öğrenciye karmaşık geliyor ve keyif vermiyor ise, öğrencinin daha büyük bir istek ve keyifle çalabilmesini sağlamak için film ve dizi müziklerini, gündelik hayatta daha popüler olan şarkıları çalmaları sağlanabilir. Öğrenci için herkes tarafından bilinen bir şarkıyı çalabiliyor olmak löğrenciyi her zaman istekli bir şekilde çalışmaya iten ve onu motive eden bir durumdur.

KAYNAKLAR

Akcan, A. S. (2011). *Piyano eğitimindeki motivasyon durumunun öğretim elemanı ve öğrenci açısından incelenmesi.* (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Akcan, Ü. (2011). *Piyano eğitimindeki motivasyon durumunun öğretim elemanı ve öğrenci açısından incelenmesi.* (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Camp, M. (1992). *Teaching piano the synthesis of mind, ear and body.* Los Angeles: Alfred.

Ercan, L. (2001). *Motivasyon, güdülenme, sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar.* Ankara: Nobel.

Ersoy K. (2010). *Altı yaş çocuklarının piyano eğitimine hazırlanmalarında kullanılan yöntemlerin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Gökbudak, S. Z. (2003). *Piyano eğitiminde etkin öğretim için öğrencilerin öğrenme durumlarının rolü*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda sunuluş bildiri, Malatya.

Gültek, B. (2017). *Piyano nasıl öğretilir?", Düetler ve diğer oda müziği yaklaşımları.* (Yüksek lisans tezi). https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Karakuş, Z. (2018). Başlangıç piyano eğitiminde dört el kullanımının önemi. *Online Journal of Music Sciences, 3*(2), 122-149.

Karatay, L. (2016). *Piyano eğitiminin çocuklar için faydaları.* https://onedio.com/profil/lual-karatay sayfasından erişilmiştir.

Kowalchyk, Gayle; Lancaster, E.L., (1992), *Easy classical piano duets for teacher and student*, Book 1. Van Nuys, CA: Alfred.

Kramer, E. (2007). Sight-reading 101. *Clavier, 46*(10), 10-16.

Leung, J. (2004). Duets and duos add motivation, double the pleasure of lessons (Guidelines for teaching students including suggested repertoire available to teachers). *Clavier, 43*(3), 6-+.

Modırı, I. G. (2012). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9*(1), 74-98.

Özparlak Ç. & Kalkanoğlu B. (2018). Piyano eğitiminde dört el çalışmalarının yeri ve önemi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6*(68), 610-617

Shockley, R. P. (1982, October). Advanced group instruction: Some implications for teacher training. In *College Music Symposium* (Vol. 22, No. 2, pp. 103-109). College Music Society.

Tecimer, B. (2006). *En güzel piyano düetleri.* Ankara: Müzik Eğitimi.

Tecimer, B. (2006). Piyano düetleri: tarihsel gelişimi ve piyano eğitimindeki önemi *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1*, 21-22.

Tufan, E. (2016). *Öğretmenimle çalıyorum-dört el piyano.* Ankara: Selen Müzik.

Tufan, S. (2000). Piyano eğitiminde motivasyon. *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 4*, 11-28.

Uçan A. (1988). *Türkiye'de müzik eğitimcisi yetiştiren yüksek öğretim kurumlarındaki eğitim sisteminin çözümlenmesi.* Ankara: Evren.

Uçan, A. (1985). *İnsan ve müzik.* Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi.

Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Uçan, A. (1996). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Uçan, A. (2005). *"Müzik Eğitimi" temel kavramlar- ilkeler yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum.* Ankara: Evrensel Müzik.

Uluğbay, S. (2013). Müzik eğitiminin çocuk zekasına olan etkileri. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 21*(3), 1025-1034

EKLER

Ek 1. Öğretmen Anketi

BAŞLANGIÇ PİYANO EĞİTİMİNDE DÖRT EL ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARI VE MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞ ANKETİ					
Yaşınız:					
Piyano eğitmenliğindeki yılınız:					
Dört el piyano çalışmalarına başlama yılınız:					
Dört el piyano çalıştığınız öğrenci sayısı:					
Dört el piyano çalıştırma sıklığınız:					
	ETKİLİ DEĞİLDİR	**AZ ETKİLİDİR**	**ETKİLİDİR**	**ÇOK ETKİLİDİR**	**TAMAMEN ETKİLİDİR**
1-Başlangıç piyano eğitiminde dört el çalışmaları destekli öğretimin piyano öğretimine etkisi ne kadardır?					
2-Dört el piyano eğitiminin çocukların müzikal gelişimine etkisi ne kadardır?					
3-Dört el piyano eğitiminin çocukların ritmik gelişimine etkisi ne kadardır?					
4-Dört el piyano eğitiminin çocuklarda hatasız çalmaya yönelik etkisi ne kadardır?					
5-Dört el çalışmalarının, öğrencilere kazandırılmak istenen müzikal davranışların ve öğretilmek istenen teknik bilgilerin akılda kalıcılığa etkisi ne kadardır?					
6-Dört el çalışmalarının öğrencinin derse gelme isteğini(motivasyonunu)arttırmaya yönelik etkisi ne kadardır?					
7-Dört el çalışmalarının, öğrencinin piyano çalmaya olan hevesini arttırmaya yönelik etkisi ne kadardır?					
8-Dört el çalışmalarının, öğrencinin dikkatini arttırmaya yönelik etkisi ne kadardır?					
9-Dört el çalışmalarının, bilişsel ve davranışsal piyano becerilerini arttırmaya yönelik etkisi ne kadardır?					
10-Dört el eğitiminin çocukların piyano çalmaya olan özgüvenini arttırmaya yönelik olan etkisi ne kadardır?					
11-Dört el eğitiminin, çocukların hızlarına, gelişme ve ilerleme düzeylerine etkisi ne kadardır?					

Ek 2. Öğrenci Anketi

BAŞLANGIÇ PİYANO EĞİTİMİNDE DÖRT EL ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ BAŞARI VE MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞ ANKETİ					
Yaşınız:					
Piyano eğitimine başlama yılınız:					
Dört el piyano çalışmalarına başlama yılınız:					
Dört el piyano çalışma sıklığınız:					
	ETKİLİ DEĞİLDİR	**AZ ETKİLİDİR**	**ETKİLİDİR**	**ÇOK ETKİLİDİR**	**TAMAMEN ETKİLİDİR**
1-Dört el çalışmaları, piyanodaki başarımı arttırmamda etkilidir.					
2-Dört el çalışmaları, motivasyonumu olumlu yönde arttırmamda etkilidir.					
3-Dört el çalışmaları, ritimsel yönden gelişimimin sağlanması açısından etkilidir.					
4-Dört el çalışmaları, piyano çalmaya olan isteğimi arttırmada etkilidir.					
5-Dört el çalışmaları, müzikal yönden gelişimimin sağlanması açısından etkilidir.					
6-Dört el çalışmaları, teknik açıdan eksiklerimi tamamlamama yardımcı olma yönünden etkilidir.					
7-Dört el çalışmaları, piyano çalmaya olan özgüvenimi arttırmamda etkilidir.					
8-Dört el çalışmaları, piyanoyu daha dikkatli çalmamda etkilidir.					
9-Dört el çalışmaları, hatasız çalma oranımı azaltma açısından etkilidir.					
10-Dört el çalışmaları, daha hızlı ilerlememde ve başarılı olmamda etkilidir.					

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...